

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 8 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Določeno „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitive za enkrat 15 v, za dvakrat 35 v, za trikrat 85 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Šolske počitnice.

Veliko razburjenja je povzročila med kmečkim ljudstvom na Spodnjem Štajerskem preložitve šolskih počitnic iz jesenskega na poletni čas. Iz vseh okrajev nam prihajajo ostri dopisi proti tej novotariji, ki kličejo kmete za skupni odpor.

Mi smo kmečki list, za to ne sme in ne more nihče pričakovati, da bi v tej zadevi stali kje drug kakor na strani kmetov. In besedo povzamemo danes, da združimo kmečke sile pri odporu ter jih napeljamo v pravi tir.

Nevolja nekaterih starišev zaradi novih počitnic se obrača proti učiteljstvu. Opozarjamo take stariše, ki se jeze nad učiteljstvom, da je ta jeza neopravičena, kajti odločevati nimajo o šolskih počitnicah ne učitelji, ne krajni šolski sveti, ampak okrajni šolski sveti.

Okrajni šolski sveti so oni, ki so povzročili toliko nevolje in žal tudi novega sovraštva do šole s svojimi novimi počitnicami. V okrajnih šolskih svetih sede novi neprijatelji slovenskega kmeta! Takaj si dovolimo opozoriti naše kmete na važno okolnost. Okrajni šolski sveti se volijo od okrajnih zastopov. Kakoršen je okrajni zastop, takšen je okrajni šolski svet! Mi smo vedno opozarjali ob vsaki volitvi v okrajne zastope: Kmetje, ne volite meščanov, ne volite tržanov, ne volite grajščakov, ti ne razumejo vaših razmer, ti nimajo srca za Vas! Volite slovenske kmete in take slovenske rodoljube, od katerih gotovo veste, da čutijo z vami. V marsikaterem okraju nas niso ubogali. V mariborskem okraju načeljuje meščan Šmiderer, za to so upeljali

počitnice proti kmečki volji; v Ptaju načeljuje meščan Ornič, v Slov. Bistrici tržan Stiger, v Gornji Radgoni meščanski pristaš Vračko, v Konjicah grajščak Posek, v Brezicah grajščak Moscon itd. in v vseh teh okrajih se je glede počitnic ukrenilo proti kmetu. Mi pa odkrito priznamo, da nismo tudi nikakor zadovoljni s slovenskimi okrajnimi šolskimi sveti, ki so se odločili proti kmečki zahtevi. Veliko so grešili, ker se niso ozirali na našega kmeta! Le na jeden zastop smo ponosni, to je šentlenski okrajni zastop, oziroma okrajni šolski svet, kjer vladajo naši katoliško-narodni kmetje. In v tem okraju so tudi počitnice ostale kakor so bile dosedaj.

Okrajni šolski sveti so zelo nemodro ravnali, ko so nastavili nove počitnice. Osi vedo, da naš kmet težko, ponekod tudi nerad nosi bremena, ki mu jih šola nalaga. Z najnovejšo novotarijo pa se mu ni dalo pomirjevalno sredstvo, ampak ž njo se mu je vilo novo nasprotstvo, siloma se mu je zbudila zavest težkega bremena. Vsi prijatelji šole morajo to obžalovati, posebno isti prijatelji šole, ki vidimo v dobro urejeni šoli najboljše zagotovilo za boljšo gospodarsko bodočnost našega kmeta!

Kmetje pa morajo misliti sedaj na odpomoč! Premestiti se počitnice seveda ne morejo več, ker so že nastopile. A nekaj drugega se lahko stori. Krajni šolski sveti, in če ti nočejo, občine, (tudi oboji lahko to stori!) naj vložijo prošnje na okrajne šolske svete, da se počitnice podaljšajo do Vseh svetnikov.

Za drugo leto pa naj občine in krajni šolski sveti o pravem času store korake, da se glavne

šolske počitnice nastavijo na jesen. Naj se pokličejo tudi posamezni udi okrajnih šolskih svetov na odgovor, oziroma naj dajo zagotovilo, da bodo glasovali za kmečke zahteve. Pri morebitnih okrajnih zastopih volitvah pa ven z meščani, tržani, grajščaki in z vsemi neprijatelji slovenskega kmeta.

Vemo, da smo se s tem člankom mnogokje zopet zamerili. Toda naše delo in naše srce je posvečeno slovenskemu kmetu!

Razne novice.

* Duhovske vesti. Podeljena je: župnija Sobota č. g. Francu Adlasnik, Pernice č. g. Henriku Hrašovec, St. Martin pri Vurbergu č. g. K. Lajnsiču, St. Jurij ob Pesnici č. g. Mat. Zemljic. Za provizorja na Vranskem je imenovan č. g. J. Zamuda in v Svičini č. g. Franc Gosak. Kot kaplan je zopet nastavljen pri Sv. Lenartu v Slov. gor. č. g. Janez Alt, provizor v Šmartnu pri Vurbergu. — Za dušnega pastirja v meški kaznilnici v Mariboru je imenovan č. gosp. Jakob Fink, kaplan v Žaleu.

* Iz davčne službe. Prestavljeni so gg.: davčni pristav Gustav Hluszik iz Kozjega v Celje, Ant. Dobrave iz Mürzzuschlaga v Celje in davčni oficijal Franc Topolnik v Kozje.

* Iz šole. Za šolskega voditelja pri Sv. Jerneju nad Muto je imenovan g. Franc Sinigoj, učitelj pri Sv. Duhu. Stalno so nastavljeni gosp. dje in gospice: učitelj Alfred Fröhlich v Mariboru, učiteljice Elizabeta Jesenko v Celju, Ivana Toplak pri Sv. Barbari v Halozah, Jozefa Schlaipa pri Gornji Sv. Kunigundi, Terezija Schmidlechner od Sv. Marjete na Dr. p. pri Sv. Antonu v Sl. ger., Ana Vester na Sp. Polskavi. Ženska ročna dela b. podučevala v Viršanju gđ. Ludm. Falb iz Bne in pri Sv. Križu nad Mariborom gospa Ma-

LISTEK.

Zlatomašnik prof. Ivan Krušič.

G. prof. Ivan Krušič obhaja dne 19. avgusta zlato mašo. Ob tem veseljem dogodku so se ga spomnili tudi njegovi bivši učenci ter mu poklonili sicer skromen, a jako pomenljiv spominek, namreč srebrn kelih z napisom: „Ljubljenemu profesorju Ivanu Krušiču ob zlati maši hvaležni učenci“.

Za pobiranje prispevkov za gori omenjeno darilo članemu učitelju konstituiral se je v Celju odbor, obstoječ iz bivših učencev Krušičevih. V tem odboru so bile zastopane vse štiri fakultete in sicer so bili odborniki: č. g. župnik Kukovič iz Dobrne, c. k. notarja Baš in Detiček, zdravnik dr. Schwab in profesorja Kosi in Fon. A odboru je bilo nemogoče, obrniti se do vseh bivših Krušičevih učencev, posebno pa ne do posvetnih, kajti ti so raztreseni po celi Avstriji, ali bolje rečeno po celi Evropi. Koliko jih tudi že krije črna zemlja!

Agitacijo za Krušičev spominek med duhovniki prevzel je č. g. župnik in rojak jubilarjev Kukovič na Dobrni in sicer ne brezuspešno. Kajti pred vsemi se je odlikovala med darovalci duhovščina, njej na čelu Njegova ekselencija prevzvišeni g. knez in škof, ki je bil tudi 8 let jubilarjev učenec. Nadalje so prispevali: stolni dekan, dva kanonika, župniki, kaplani, en vojaški kurat, trije misijonarji pri Sv. Jozefu pri Celju, dva redovnika itd.

Pa tudi bivši učenci posvetnih stanov niso zaostali, vključ temu, da je bila tukaj agitacija mnogo

težavnejša. Celjski odbor se je namreč obrnil le do glavnega središča Slovenije, namreč v Maribor, Ljubljano, Novo mesto, Ptaj, Slov. gradce, Slov. Bistrico, Šoštanj, Mozirje, Kamnik, Kostanjevico itd., potem v Gradec in na Dunaj ter tam poveril znane častilce Krušičeve z agitacijo. In glej, uspeh je bil nepričakovano lep! Kajti lepa svota preostala bo tudi za dijaško kuhinjo v Celju, ki je bila g. jubilarja vedno pri srecu.

Med darovalci so: en dvorni svetnik, več sodnih nadsvetnikov in svetnikov, sodnih tajnikov, pristavov, avskultantov, notarjev, advokatov, odvetniških in notarskih koncipientov. Tudi zdravniki in profesorji so v lepem številu zastopani. Razvem tega so nahajajo v listi darovalcev učitelji, trgovci, posestniki in zasebni uradniki, vsi bivši učenci Krušičevi.

Veselo za jubilarja, kojega zasluže za slovenstvo so ocenjene v št. 7. Dom in Sveta I. I., je gotovo tudi to, da se njegove slovesnosti udeležnje v miniaturni tako rekoč cela Slovenija, tako da se lahko reče: „Celjski dijaki, različni po stanu, starosti in mišljenju, službojoči v različnih deželah in krajih, so v ljubezni in spoštovanju do jubilarja Krušiča edini. In ta sladka zavest naj lajša g. jubilarju vse težave, ki so spojene z visoko starostjo. Kajti če kdo, trdi lahko Krušič, da ni zastoj živeli. S tolikimi vspehi, kakor naš jubilar, se zamore le malokateri gimnazijski profesor ponašati. Odbor za Krušičevo slavnost pa govori gotovo v smislu in v imenu vseh jubilarjevih učencev, če izraža željo, da bi g. zlatomašnik Ivan Krušič še dolgo vrsto let kolikor toliko zdrav in vesel daroval sv. mašo iz spominskega keliha in da bi se jih pri tej sveti

daritvi večkrat spominjal s tisto ljubeznijo, s katero jih je kot gimnazijce gojil in čuval.

Dalje spolnuje isti odbor prijetno dolžnost, zahvaljujoč se vsem darovalcem posebno pa Njegovi ekselenci prem. g. knezu in škofu za poslano prispevke. Celjski dijaki so na ta način najlepše počastili sami sebe, kajti postavili so si lep spominek s tem, da so hvaležni bivšemu učitelju in da so to hvaležnost tudi videzno pokazali.

Dan plačila...

Povest. — Spisala Marica Potoška.
(Konec).

Iz daljave je bobnel klopot konjskih kopit, a naenkrat je tudi to vtihtnilo. Kaj neki to pomenja? Morda se je Viljemu posrečilo ustaviti konja? Res so ga našli kmalo, toda kak prizor se je nudil takaj njihovim očem! Viljem je ležal nezavesten na cesti, iz rane na glavi mu je kapala kri, ne daleč od njega pa je stal konj ves upehan.

Tovariši so za silo obvezali Viljema ter ga nato spravili do bližnje gostilne, med tem ko sta dva odjezdila nazaj v mesto: eden po zdravnika, drugi pa k baronici, da jo pripravi na žalostno novice.

Uboga mati se je silno prestrašila, toda premagala se je ter lastnoročno pripravila vse potrebno za ranjenca.

Tapetniki in vrtnarji, ki so vrejevali veliko obedno sobo, so morali naglo zapustiti hišo. Proti

tilda Vodenik pri Sv. Juriju ob Peznicah. Prestavljena je gđ. Ludmila Božič iz Ljuboja v Zasu kovje.

* **Spošte.** V višji plačilni razred so pomaknjeni: poštni čifijant Franc Londero iz Celja, poštna čifijantinja Roza Prokš v Ptuj in Antonija Košel v Šofanju. Poštni čifijant Franc Zilmerman je prestavljen iz Maribora v Gradec. — Pri pošti v St. Lemartu v Slov. gor. se je nastavljal 1. avgustom poštni pct, ki bo obhodil vsak teden trikrat kraje Zg. Žerjavce, Čankovo, Kobilska gora in Spod. Žerjavce. V Spod. in Zg. Žerjavcih bo poštni nabiralnik.

* **Za duhovnike.** V tiskarni sv. Cirila je izšla knjižica: „O do providendi infirmos“ in stane 1 K 50 v, v usnje vezana 2 K, s pošto 5 v več.

* **Romarski vlak na Brezje.** Pod vodstvom č. g. župnika Martina Medved je pretečeni ponedeljek okoli 1600 romarjev z dvema posebnima vlakoma odpotovalo na božjo pot v Brezje na Gorenjskem. Udeleženci romanja so drugi dan iz Radovljice izrazili svojo udanost Njih Prevzvišenosti, premil. g. knezu in škofu dr. Mihaelu Napotniku z naslednim brzojavom: „Kot smo 18 naših duhovnikov in 1600 romarjev opravili slovesno službo božjo za Vas, Prevzvišeni, in vso čast duhovščino, ter prosili Marijo Pomagaj maternega varstva za vso vladikovino, sporočamo Vam izraz neomejene ljubezni in udanosti. Župnik Medved.“ — Prevzvišeni nadpastir so svojim škofljanom-romarjem takoj poslali sledeči odgovor: „Velečastiti gospod župnik. Radovljica. Vsem blagim duhovnikom in dragim romarjem iskrena zahvala za pobožne molitve pri Mariji Pomagaj za mene in mojo vladikovino. Jutri bom ljubezen povrnil, služeč v kapeli Brezmadežno spočete Device sveto mašo za Marijine romarje. Obnovljene obljube pa naj bogato blagoslovi Božji Vzveličar sam. Mihael, knezoškof.“

* **Za dijaško kuhinjo v Mariboru** so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Neimenovan 60 K, bogoslovci v Mariboru 24 K, dr. Pipuš kot uspeh kazenske zadeve Zemljič-Hamuš 10 K, Polanec Francišek za krub sv. Antona 2 K, Rošker 4 K, posojilnica v Slov. Bistrici 100 K, prof. Vreže 20 K, na mesto venca na grob č. g. Svera prošt Flek 10 K in kanonik Voh 10 K. Vsem blagim dobrotnikom in dobrotnicam dijaške kuhinje Bog stotero povrnil!

* **Maturanti iz leta 1881 c. kr. učilišča v Mariboru** slavijo dne 8. avgusta t. l. v Mariboru svoj 25. spominski dan odkar so stopili v javnost. Zvečer tovariški zabavni shod ob 8. uri v dvorani „Gambin“. Dne 9. avgusta obisk grobov umrlih učiteljev in tovarišev — zajuterk v Kamnici, — fotograf. Skupni obed ob 1. uri popold. v Mariboru, ogledovanje mesta. Vsi tovariši in njih obitelji

prijazno vabljeni. Tovariške pozdrave. Za odbor: A. Porekar.

* **Kaj to pomeni?** Ministrstvo za notranje zadeve naznanja, da se sme živina in meso iz držav onkraj morja uvažati samo z njegovim dovoljenjem. Dosedaj se ni smela uvažati, in za to je dvomno, ali hoče ministrstvo odsedaj dovoljevati uvažanje, ali pa hoče trgovce z živino in mesom opozoriti, da ne smejo brez njegovega dovoljenja ničesar uvažati. Ako bi ministarstvo dovolilo nov uvoz take živine, potem je lahko prepričano, da ima vse kmete, tudi slovenske, za svoje nasprotnike.

* **Mesto nadučitelja na slovenski ljudski šoli v Brežicah** je razpisano; prejšnje je treba nasloviti do 26. t. m. na okrajni šolski svet v Brežicah. Pozivljamo slovenske učitelje, da se mnogoštevilno oglašijo; istotako opozarjamo merodajne faktorje, zlasti deželne poslance, da se pravočasno potegnejo zato, da se to velevažno mesto zasede tako, da bo zajamčena vzgoja otrok v slovenskem duhu!

* **Kmet se ne sme veseliti!** Celjska „Domovina“ se je v zadnjem listu zagnala v primicije, češ, da kmetje preveč zapravijo na njih. In nazadnje zlobno vsklikne: „Pa še naj kdo reče: naš ubogi kmet!“ Celjski mestni gospodje pač niso poklicani, našemu kmetu delati pridig o vzdržnem življenju. Zakaj pa se ne ganejo celjski gospodje, če se prirejajo v njihovih krogih plesi, pri kojih stane ena ženska obleka več sto forintov, pri kojih se pije šampanjec, jedo najizbranejši jedi; zakaj se ne ganejo, kadar gredo na lov, na kojih se vrše najobilnejše pojedine; zakaj se ne ganejo, če delajo celjski gospodje vsako nedeljo dragocene izlete; zakaj se ne ganejo, če vidijo po gostilnah svoje bratce lumpati dan za dnevom čez polnoč! Tukaj se ne ganejo, tega ne vidijo, če pa si kmečka vas in kmečka rodbina s skupnimi doneski prireje ljudsko veselico, kadar je eden izmed njihovih zapel prvič glorio v cerkvi, seveda takrat celjski gospodje vstanejo ter se zgražajo: Glejte naše slovenske kmete, kako zapravljajo, kakih požeruh! Celjska gospoda se naj sramuje tega nastopa, ter pusti naše kmete pri miru, in če hoče zmetati, naj zmeta pred svojim pragom!

* **Zvezda repatica** se bo letos pokazala. Zvezdoslovci pravijo, da se bo videla okoli 8. septembra. Sedaj je že v ozvezdju „vodnega moža“.

* **Ustanovitelj družstva.** Vzorna pravila za snovanje trajnih, izobraževalnih, sploh nepolitičnih društev prodaja tiskarna sv. Cirila. 10 komadov 50 v.

* **Zakupna oddaja,** oziroma dobava sena, slame, lesa za kurjavo in premoga, potem deloma ovsa za zagotovljeno dobo od 1. okt. 1906 do 30. sept. 1907 se bode vršila za vojaštvo, nameščeno v Mariboru, Slov. Bistrici in Stranu dne 13. avg. ob 10. uri dop. v vojaškem oskrbovališču v Mariboru, za vojaštvo v Celju in Ptuj dne 14. t. m. ob 10. uri dopoldne v vojaškem oskrbovališču v Celju. Pogoji se izvedo v dotičnih vojaških oskrbovališčih brezplačno.

* **Trtničarska zadruga v Sv. Lovrencu v Slov. gor.** Opazilo se je, da razsaja po naših vinogradih grozno peronospora vsled mnoge vlage in zopet sopenca. V mnogih vinogradih, kjer se je cepilo na zeleno pozno — letos drugače ni bilo mogoče, so očesa pogrnala le po 2 lista, a tudi te je že napadla peronospora. Kakor se toraj kaže, obraša se zeleno cepljenje slabo ter mladice ne bodo gotovo popolnoma dozorele, morali si bodo več ali manj vsi vinogradniki nakupiti na suho cepljenih trt. Minulo pomlad se je marsikateri pritoževal, da ni mogel dobiti trt ter so mu ostali prekopani prostori prazni. Da se nam ne bo godilo prihodno pomlad enako, opozarjajo se vsi vinogradniki, da se lahko že zdaj naroča cepljene trte pri I. štaj. trtničarski zadrugi pri Sv. Lovrencu v Sl. gor. Od zadruge kupljene trte bodo le I. vrste, ter jamči zadruga za dobro zarastitev in vrsto. Nek strokovnjak, ki je videl mnogo trtnic po Štajerskem in Kranjskem, je trdil, da ni nikjer tako lepih trtnic kakor ravno pri nas. Razne razmere, prigrvarjanje in pomoč strokovnjakov je tukajšnje trtničarje privedlo, da so spoznali korist in vrednost združitve. Združitve bo prinesla korist nam samim in pa vinogradnikom; posebno pa je naš namen, da odstranimo prekupece in njih nesramno, goljufivo postopanje, katero vsi dobro poznate iz prejšnjih let. Oglejmo malo delovanje prekupecev. Prekupec je naročil pri kakem trtničarju trte, seve le 2. vrste, podlaga mu je deveta briga, navadno komad 6 do 8 v; ta jih je prodal drugemu prekupecu po 12 v in ta pa posestnikom po 16 v in še dražje. Kdo je imel škodo? Jednemu udu, ki se bavi že mnogo let s trtnico, ostalo je letos več trt II. vrste ter je mislil iste zopet vložiti. Naenkrat pride en prekupec s Kranjskega, povprašujoč po cepljenih trtah; a ko nečeno je kupil te trte II. vrste po 8 v komad z vožnjo vred, in glej! čez nekaj dni je ta prekupec naznačil po časopisih lepe trte po 14 v. Sliče so delali prekupeci minula leta iz naših spodnještajerskih mest in trgov. To nedopustljivo ravnanje takih prekupecev je prisililo nas trtničarje do združitve in naš namen je, prodajati le najboljše trte naravnost vinogradnikom — in zajamčeno le I. vrste in iste, ki je želi odjemalec. In to bomo lahko izpolnili, ker je vsak trtničar cepil le po 1, k večjemu dve vrsti in ker so pregledali naše trtnice strokovnjaki. Vsak lahko iz tega spozna, da gre nam le za dobro stvar, zato nas naj podpira z naročili. Trudili se bomo, da bo vsak naročnik zadovoljen. Ne zamudite toraj, vinogradniki, naročiti dobrih trt pravočasno, da vam ne bo treba kupovati od nezanesljivih prekupecev. Na prodajo pride 180—200 tisoč najboljših trt in sicer: silvanski burgundec, šipon, rilček, žlahtnina, tramina in druge večinoma na Riparia Portalis cepljene. Naročila se že zdaj sprejemajo pod naslovom: I. štaj. trtničarska zadruga pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pošta Juršinci. Priporočam se, da posamezni trtničarji ne bodo prodajali trt kakor do sedaj.

poldnevu so pripeljali Viljema. Bil je še vedno v nezvesti. Položili so ga v postelj in poklicali najboljšo zdravniko, toda ti so dvomljivo zmajevali z glavami. Poleg težke rane na glavi, katero mu je prizadel konj s kopitom, si je zlomil Viljem pri padcu več reber in tudi notranji organi so bili tako poškodovani, da ni bilo upanja, da okreva. Baronica je bila vsa obupana, ko je zvedela to novico. Noč in dan se ni ganila od sinove postelje ter mu skrbno stregla. Viljem je malokdaj prišel k zavesti in tudi je tedaj le z veliko muko zamagal govoriti.

Bilo je neki dan proti večeru, ko se Viljem prebudi iz nezvesti; čutil se je nenavadno krepkega. Baronica je porabila to priliko ter vprašala sina, če sme poslati po duhovnika.

Viljem jo je tožno pogledal:

„Mamica, ali moram umreti?“

„Ne, Viljem, ako Bog da, zdraviš, toda bolje je vendar, da si pripravljen.“

Viljem je postal nekako nemiren, nemo je strmел pred se ter materi na razna vprašanja ni niti odgovarjal. Za nekaj časa pa se naglo obrne k nji in pravi:

„Čuj mamica, koliko časa je že Lucija v zaporu?“

„Že nad tri mesece; toda zakaj vprašaš?“

Viljem ji ni odgovoril, videlo se je, da se bojuje sam s seboj. Konečno pravi počasi:

„Ti mamica, pa pošlji po gospoda župnika, toda pride naj le na obisk in kmalu, za spoved se morda pozneje odločim.“

Pol ure pozneje je stopil župnik, star hišni prijatelj, v bolnikovo sobo. Baronica je hotela oditi, toda Viljem jo je prosil naj ostane.

„To, kar povem sedaj gospodu župniku, moraš slišati tudi ti.“

Videlo se mu je na obrazu, kako težko govori. „Mamica, na dan obravnave proti Luciji si dejala: ako bi bilo le možno, da je kdo drug tat, bi bila prepričana, da je Lucija nedolžna. Se li še spominjaš?“

„Da, spominjam se, toda kaj hočeš s tem?“

„Mamica, — — Lucija je — nedolžna, — — kriv pa — — sem jaz.“

„Viljem!“

„Da, mamica, odpusti, — maščevati sem se hotel nad njo.“ — —

„Maščevati? Toda, zakaj — kaj ti je Lucija storila?“

Viljem je nekaj časa molčal, videlo se je, da se samoljubje in dolžnost bojujeta v njem.

Konečno je dejal:

„Kriv sem bil pač edino le jaz. Lahkomišljen, kakor sem prišel od vojakov, hotel sem se z Lucijo nekoliko pošaliti, a, ko sem postal preveč predrzen, udarila me je s pestjo v obraz.“

„Udarila? Tebe?“

„Da, mati, in zato sem se hotel maščevati.“

„Viljem, Viljem,“ zaplakala je baronica, „ti si toraj vzela oni nesrečni nakit ter ga potem podtaknil med Lucijino obleko!“

„Odpusti, mati, saj nisem vedel, da nastanejo take žalostne posledice! In potem, ko je bila stvar že v rokah sodišča, je bilo prepozno.“

„Prepozno; zakaj?“

„Ker bi bil potem jaz na zatožni klopi. Sicer pa niti sanjal nisem, da bode stvar prišla pred sodišče; mislil sem, da bodeš pred Lucijinim odhodom pregledala njene stvari, kakor je to navada in tako bila našla koljter; da Lucije ne bodeš naznanila, o tem sem bil prepričan.“

„Vedel si, da sem Luciji vedno zaupala, bilo bi toraj neumestno žaljenje, ako bi ji bila zadnji dan odtegnila svoje zaupanje.“

Tužno molčanje je nastalo v sobi, Viljem je težko dihala, baronica pa je ihtela ob sinovi postelji. Sledajše spregovori župnik:

„Treba bi bilo stvar naznaniti sodišču. Ako dovolite, gospod baron, prevzamem to nalogo jaz.“

„Hvaležen vam bom, gospod župnik, z menoj gre h koncu, rad bi Lucijo prosil odpuščenja.“

Župnik je naglo ukazal napreči baronov voz ter se odpeljal k sodišču. Tja dospelši se je podal naravnost k državnemu pravdniku ter mu v kratkih besedah stvar pojasnil.

„Kako se počuti baron Winter? Bi ga li smel obiskati?“

„Gotovo!“ je odgovoril župnik, „toda jetu čez vzamemo seboj?“

„Da!“ odgovoril je uradnik kratko ter naročil v ozadju stoječemu nadpazniku Seljannu, naj pripelje jetnico.

Lucija je tovarišicam čitala ravno iz neke knjige, ko je vstopil Seljan.

„Lucija šere!“ dejal je nenavadno prijazno, „pojte z menoj.“

Mariborski okraj.

m Slovensko društvo v Mariboru je v zadnji odborovi seji dne 31. julija sklenilo, da se priredi že sklenjeni veliki ljudski shod zaradi volilne pravice dne 26. avg. 1906. Na shod se bodo povabili vsi štajerski deželni in državni poslanci, potem dr. Šusteršič, Plantan in Gabršček. — Politične shode je sklenilo Slov. društvo prirediti samo ali po drugih društvih v naslednjih krajih: Sv. Jurij ob Ščavnici (12. avg.), Slov. Gradec (19. avg.), Fram (26. avg.), Sv. Lenart v Slov. gor. (2. sept.), Šmartin na Pohorju (8. sept.), Slov. Bistrica (9. sept.). Za Svičino in Smarjeto na Pesnici ter za shode v ptujem okraju se še čas ni mogel določiti.

m Maribor. Nekateri Nemci, ki so nezadovoljni z pisavo Marburgerce, so si ustanovili nov list, ki bo začel baje izhajati 1. sept. pod imenom "Marburger Presse". V listu dobimo zopet novega sovražnika za Slovence. Z Marburgerce se bosta sicer pisano gledala, toda kadar bo treba udrihati po Slovenceh, takrat se bosta že našla.

m Na sadjarski in vinarski šoli v Mariboru bo sklep šolskega leta dne 11. avgusta.

m Kaznjene ubezal v predoru. 26. julija zjutraj je v lajsteršberskem predoru pri Mariboru skočil iz vlaka odgnanec 32 letni Andrej Dervenšek iz Dolene pri Ptuj. Prestal je ravnokar 13 mesečno kazen in so ga mislili v njegovi občini postaviti pod policijsko nadzorstvo. Dervenšek se pri skoku menda ni poškodoval in se mu je beg posrečil, ker dosedaj še ni o njem ne duha ne sluha.

m Otroška nagajivost. V ponedeljek dne 23. julija pripravila je komaj 10 let stara deklica Lojzika W. svojega 7 let starega brata Tončka W. ter 9 let staro tujo deklico Reziko A. do tega, da so svoje stariše popoldne zapustili in se iz Maribora odstranili. To pa radi tega, ker je nekaj časa poprej Lojziki W. zažgala njena mati, da ako bo znanprej tako "ničvredna", si naj vzame "culico" in se ne sme več doma pokazati. Vse iskanje po noči in drugi dan poizvedovanje pri straži itd. je bilo brezuspešno. Ker se je sumilo, da je Lojzika W. najbrž peljala svojega brata in deklico Reziko A. k svoji babici, stanujoči v P. blizu Sv. Lenarta v Slov. gor., peljali so se v torek popoldne v P. — in glej: vsi trije otroci so bili pri babici ter so so pri prihodu skрили pod posteljo. Prišli so prejšnji dan že po noči k babici. Koliko straha, žalosti in obupa so prizadeli svojim starišem, seveda niso pomislili.

m Žrtev nemške podivjanosti. Sin znane nemške rodovine v Mariboru, 32 letni Oskar Staudinger, bivši častnik, je bival nekaj časa v Pivoli pri Mariboru, kjer ima njegova mati vilo z majhnim posestvom. Tukaj je neprenehoma zalezoval in nadlegoval materino dekle Uršo Pepelnik, ki ga pa ni marala. Ko je ta v četrtek dne 26. julija zvečer krave molzla, je prišel Staudinger v hlev ter jo hotel posiliti. Ker se je pa dekla branila, jo je zgrabil Staudinger za lase, jo vrzel z vso močjo na tla, ji

zadal z dolgim, bodalo podobnim nožem kakih 10 cm dolgo in precej globoko rano na levem licu ter jo zabodel dvakrat v vrat. Na doklino vpitje ji je prišlo na pomoč 60 letna Ana Rebec. Zdaj se je zaletel Staudinger z vso močjo na to, ter jo večkrat zabodel z nožem v desno in levo ramo. Oba sta smrtno nevarno ranjena. Divjak se je zaprl na to v sobo, kjer se je v trenutku, ko je zapazil pred vrati žandarja, ustrelil.

m V nedeljo v Št. Ilj! Nedeljska slavnost bo velik naroden praznik ne samo za Št. Ilj, ampak za vse Slovence. Udeležba obeta biti veličanska. Prijavili so že mnogi svojo udeležbo: Celjski, Murški, Ljubljanski, Žalski in Mozirski Sokol; dvoje pevskih društev iz Celja; iz Maribora Slov. Čitalnica, Balno in pevsko društvo in sploh vse, kar je slovenskega; dalje narodno radikalno dijaštvo, pevsko društvo jarensko in ljutomersko; pride več vozov vrlih Benedičanov in nebroj drugih društev, ki pa tukaj vseh ne moremo naštet. Za dostojen sprejem, za postrežbo in vsestransko zabavo je že dovolj prekrbljeno. Zato se tudi pripravljali odbor s pomočjo vrlih slovenskih žen in deklet. Naj omenimo samo nekaj: videli bote čile Sokole v dolgih vrstah, ki njih telovadbo občuduje ves svet, pogledate lahko v menežariji najbolj čudne stvari iz novejših in najstarejših časov in Bog ve, kaj še vse drugo; slišali bote petje več pevskih društev, ogledi se tudi čisto novo domače pevsko društvo, dalje godba od Št. Andraža v Slov. gor., tamburaši od Sv. Petra pri Mariboru itd. Vsega pač ne moremo in ne smemo povedati. Samo pridite pogledat: na Celcerjevem vrtu bo živahno in veselo kakor v pratu na Dunaju! Vstopnina bo pa majhna — le 30 vin. za osebo. Domačini lahko dobijo vstopnice že prej — posebno v nedeljo — v Čitalnici. Naši "Nemci" že sicer kličejo na pomoč vse žandarje in policaje — pa nam tega ni treba; Slovenec je miren in pameten, ne stori nikomur nič žalega in take divje kričaje rad pusti na miru. Slovenske mirne krvi se poštemu človeku ni treba bati! — Na svidenje torej v slovenskem Št. Ilju!

m Velika pevška slavnost v prid Podravske podružnice v Rušah. (Konec) Slišiš geslo planinskega društva: "Za hrib naš in log, gori nam srce — Očrati nam Bog, planice, gore." Prava planinska kočja je to, ob strani je kapelica, kakršnih najdeš le v hribih. Samo preveč so vse olišpali; Smolničani so ponosni ljudje, ki ljubijo lepoto, red in snago. V ozadju vidiš "Šamik"; blede luč te lahko vara, da bi res mislil, da si visoko v Pohorju. "Vse po ceni", nagovarjajo močni možje ljudem in jih vabijo v svojo gostilno; Lojze in Viktor Glaser sta prava gostilničarja, pomagali sta točiti Roza in Julčka Jurkova; za jedila pa so skrbele gospe in gospodične: Mica Glaserjeva, Julčka Srnceva, Harčeva Terezija, Mica Jagova in Ozimova. Na kuhinjskem oknu bi pač bilo treba napraviti bolj močnih mrež; lepe Pohorjanke so premalo odganjale fantiče izpred okna. "Pustimo jim veselje!" Pretesno nam je bilo v tej gostilni; zapeli smo še "Se enkrat bi videl, kak solnce gor gre". Med pesnijo sem jo pa

popihal, da mi ni bilo treba plačati toliko število litrov; dobili so me Št. Lenarčani v svojo sredino; in kdo ne vé, da se ti najbolj razumejo na petje, pitje in vpitje.

Dolgo časa sem se brauil v opisu, da bi se izognil glavne točke, t. j. petja. Kaj morem zato, če imam tako dolga neses. Kolikokrat sem že hotel tožiti kar pri sodnji rajno mater, da mi ni podala tega daru. Sicer se prav nič ne razumem na note, pa ta dan so mi vdahnili razni vinski duhovi take zmožnosti, da sem mislil sam, da bom še prvi operai pevec. Stojim pred enonadstropno kolibo z napisom: "Koder moja noga hodi — Pesmi pojejo povsodi — Lepše kakor naša pesem — Še nikoder slišal nesem!" Vse v zastavah, v lampijonih, cveticah in vencih! Ta je bil glavni prostor za oficijelni del; omenim ga še le sedaj, ker vem, da mara predsednik tako malo za oficijelnosti kakor jaz. Iz prvega nadstropja so nas pozdravljali oficijelni možje, odtod so prav oficijelno metale gospice rože na mlade ljudi, to so oficijelno ali neoficijelno delile gospodične Elvira in Gizela Lasbahrjevi, Elta Gorišekova, Fanika in Mica Novakovi, Lizika Mulejeva in Linika Ozimova krasne trakove "Savinjskemu Sokolu", "Triglavu", katoliškemu društvu v Pačavi in Stencih. Tu se je spredi pred sto in sto peveci sukal, mogoče tudi oficijelno, ne moremo natanko trditi, kako je bilo, ker nismo zapazili, če ima kratke hlačke ali ne, slavni vodja vseh pevcev in vseh mojstrov, pevo-vodja iz slavne Prlekije, g. Zemljič. Pa nagajiv je ta fant; opazoval sem ga; kar zamigal je s palico, katero je poprej pobral na cesti, in začelo se je peti "dr. Ipavčev Pozdrav"; seveda ploskanje je bilo še premalo; hitro ko je stegnil obe roki, smo že slišali novo "Naše gore, Förster"; kakor je namigaval z rokami, tako so peli; vsi so stali mirno, mislil sem res, da je postavljen na ameriški način pred Zemljičem kak avtomat. Hotel se je vodja dopasti, ukazal je strogo, da pojejo kar z najčistejšim glasom, ko zagleda mene, hudega kritika, z dolgimi ušesi; dali so še edno prav po planinski "Na planine" in iz teh so poleteli z umetniško spretnostjo na "Jadransko morje". To je pa vžgalo; vsi so bili navdušeni, da ni bilo več lepo; poslali je moral odbor žandarje, da so odvedli pevovodjo z odra, sicer še elektrizira tako ljudi, da se pripeti kaka nesreča. Jaz sem mu to privoščil, ker ni hotel žaliti mojega izbornega posluha! Menda je bilo njemu mar za to tiranje; kaj še, slonovo kožo ima! Potegne jo iz prvega nadstropja v pritličje, vkrade si seboj nekaj pnačk in hajd, že se suče z njo, kakor povodaji mož z Urško. S tem se je prikupil ljudem, zlasti mladostim; vrtele se jih je kar hitro okoli njega po 30 do 40 parov, ki so posebno hvalili Šostanjko godbo; ti mladi plesalci so še delali ves teden reklamo za njo, češ da ni boljše godbe na svetu.

Poleg te kolibe pa je prosila v lepem šotornu, ki je bil ozaljšan z bršljanom in lipovim cvetjem, gospa Ivana Srnceva, da bi ljudje kar ne kupovali peciva in sladkorja; toda ta dan je bilo vse zastoj, ljudje so vse s silo jemali; kaj grdo so se spogledavale gospodični Linglova, Lamprechtova in Ruš-

Lucija je odložila knjigo in dejala:

"Ko se vrnem, nadaljujem!"

"Ne, ne, le poslovite se, kajti ne vrnete se več," dejal je Seljan.

Lucija ga je začudeno pogledala.

"Ej seveda! saj ste vedno trdila, da ste nedolžna, verjel vam seveda ni nihče, no sedaj pa se je vaša nedolžnost skazala."

V tem hipu je Lucija pozabila, da stoji pred strogim Seljanom, tresčca se na vsem životu ga je zgradila za roko:

"Gospod nadpaznik, je li res?" je vzkliknila.

"Res!" odvrnil je ta kratko.

"Toraj vendar niso bile zaman vse moje prošnje. Hvala, hvala ti, o Bog, za ta trenutek!"

Solze radosti so blestele Luciji v očeh, ko se je poslavljala od sojetnic.

Seljan jo je peljal potem v drugo sobo, kjer se je preoblekla. Danes ni bilo one starke, da bi jo nadzorovala. Naglo je strgala raz sebe jetniško obleko ter potem sledila Seljanu v pisarno. Župnik ji je stopil nasproti ter dejal:

"Veseli me, Lucija, da sem ti baš jaz prinesel to novico."

Med potjo ji je župnik vse razložil. Jezno je zablestelo v njenih očeh, ko je čula, kdo je bil pravzaprav kriv njene nesreče. Župnik je to opazil.

"Odpusti mi, Lucija, storil je to bolj iz lahkomisljenosti nego iz hudobije! Odpusti mi radi njegove matere!"

V tem so dospeli do baronove hiše, na stopnicah jim je prišla nasproti baronica.

"Lucija, odpusti!" dejala je plakaje ter jo objela.

"Vse, vse naj bo pozabljeno, gospa baronica!"

Viljemov smrtno blede obraz je spreletela lahna rudečica, ko je zagledal vstopivšo Lucijo, toda ta se je premagala ter stopila k postelji.

"Lucija, odpustite mi!" šepetal je bolnik.

Lucija mu je nemo stisnila roko, niti besedice ni mogla spraviti iz sebe.

Župnik je na prošnjo baronice hitel v cerkev po Najsvetejše, da previdi barona.

Ko je baronica stopila k sinovi postelji, prijel jo je za roko ter jo prozeče pogledal v oko:

"Mamica, mi li odpustiš? Glej, zgubila bodeš sina, a zato ti je Bog vrnil Lucijo, naj ti bode hči."

"Lucija, kaj ne, da ostanete pri materi?"

"Ako je gospa baronica zadovoljna, rada."

Baronica ji je podala roko.

"Da, pri meni ostaneš, a ne več služkinja ampak moja hči bodeš!"

"Hvala ti, mamica!" šepetal je Viljem.

Kmalu na to se je začel glas zvončka, župnik je vstopil z Najsvetejšim. Pobožno in skesano se je spravil Viljem z Bogom. Ob vzglavju njegove postelje je klečala mati, ob njeni strani Lucija.

"Mamica! Lucija!" šepetal je bolnik.

Obe ste stopili k postelji.

"Lucija! Dodite materi dobra hčerka in ti,

mamica, skušaj popraviti, kar sem zakrivil jaz..." Baronica je plakala.

Še enkrat se je skušal dvigniti Viljem. Z desnico je prijel za roko mater, z levico Lucijo:

Z Bogom, mamica! — Na — svidenje! — Z Bogom! — Na bledem obličju je poigraval lahen smeh. — "Z Bogom sestra Lucija!" —

Dva dni pozneje so pokopali barona Winterja. Lucija je ostala pri baronici, katera jo je ljubila res kakor mati. Skupno sta obiskovali Viljemov grob in molili za pokojnika.

Za kratek čas.

V mesnici. Deček: "Pol kile mesa, pa prosim prav žilavega!" — Mesar: "Žilavega?" Zakaj pa sinček? — Deček: "Ja, če je lepo mehko, ga szej oče sami!"

Zadnje besede vinskega trgovca: "Ne pozabi, moj sin, da se da vino iz vsega narediti, celo iz grozdja!"

Prevelika zahteva. Sodnik (zatoženec): "Vi ste temu gospodu tukaj ukradli uro z verižico vred, ko je v vagonu spal?" — Lopov: "No, ali bi ga znabiti moral povrh še zbuditi?"

Prav židovsko. Dva žida prideta na dan sejma v neko krčmo pa ne pit, ampak samo segret. Ko sta odhajala, pustila sta vrata na stočaj odprta. — Krčmarica: "Ako že nič ne pijeta, vsaj vrata bi lahko zaprla!" — Žid: "Bog, kako je ta žena surova, v njeno gostilno ne greva več!"

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 8 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Določnik „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitive za enkrat 15 v, za dvakrat 35 v, za trikrat 85 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Šolske počitnice.

Veliko razburjenja je povzročila med kmečkim ljudstvom na Spodnjem Štajerskem preložitve šolskih počitnic iz jesenskega na poletni čas. Iz vseh okrajev nam prihajajo ostri dopisi proti tej novotariji, ki kličejo kmete za skupni odpor.

Mi smo kmečki list, za to ne sme in ne more nihče pričakovati, da bi v tej zadevi stali kje drug kakor na strani kmetov. In besedo povzamemo danes, da združimo kmečke sile pri odporu ter jih napeljamo v pravi tir.

Nevolja nekaterih starišev zaradi novih počitnic se obrača proti učiteljstvu. Opozarjamo take stariše, ki se jeze nad učiteljstvom, da je ta jeza neopravičena, kajti odločevati nimajo o šolskih počitnicah ne učitelji, ne krajni šolski sveti, ampak okrajni šolski sveti.

Okrajni šolski sveti so oni, ki so povzročili toliko nevolje in žal tudi novega sovraštva do šole s svojimi novimi počitnicami. V okrajnih šolskih svetih sede novi neprijatelji slovenskega kmeta! Takaj si dovolimo opozoriti naše kmete na važno okolnost. Okrajni šolski sveti se volijo od okrajnih zastopov. Kakoršen je okrajni zastop, takšen je okrajni šolski svet! Mi smo vedno opozarjali ob vsaki volitvi v okrajne zastope: Kmetje, ne volite meščanov, ne volite tržanov, ne volite grajščakov, ti ne razumejo vaših razmer, ti nimajo srca za Vas! Volite slovenske kmete in take slovenske rodoljube, od katerih gotovo veste, da čutijo z vami. V marsikaterem okraju nas niso ubogali. V mariborskem okraju načeljuje meščan Šmiderer, za to so upeljali

počitnice proti kmečki volji; v Ptaju načeljuje meščan Ornič, v Slov. Bistrici tržan Stiger, v Gornji Radgoni meščanski pristaš Vračko, v Konjicah grajščak Posek, v Brezicah grajščak Moscon itd. in v vseh teh okrajih se je glede počitnic ukrenilo proti kmetu. Mi pa odkrito priznamo, da nismo tudi nikakor zadovoljni s slovenskimi okrajnimi šolskimi sveti, ki so se odločili proti kmečki zahtevi. Veliko so grešili, ker se niso ozirali na našega kmeta! Le na jeden zastop smo ponosni, to je šentlenski okrajni zastop, oziroma okrajni šolski svet, kjer vladajo naši katoliško-narodni kmetje. In v tem okraju so tudi počitnice ostale kakor so bile dosedaj.

Okrajni šolski sveti so zelo nemodro ravnali, ko so nastavili nove počitnice. Osi vedo, da naš kmet težko, ponekod tudi nerad nosi bremena, ki mu jih šola nalaga. Z najnovejšo novotarijo pa se mu ni dalo pomirjevalno sredstvo, ampak ž njo se mu je vtilo novo nasprotstvo, siloma se mu je zbudila zavest težkega bremena. Vsi prijatelji šole morajo to obžalovati, posebno isti prijatelji šole, ki vidimo v dobro urejeni šoli najboljše zagotovilo za boljšo gospodarsko bodočnost našega kmeta!

Kmetje pa morajo misliti sedaj na odpomoč! Premestiti se počitnice seveda ne morejo več, ker so že nastopile. A nekaj drugega se lahko stori. Krajni šolski sveti, in če ti nočejo, občine, (tudi oboji lahko to stori!) naj vložijo prošnje na okrajne šolske svete, da se počitnice podaljšajo do Vseh svetnikov.

Za drugo leto pa naj občine in krajni šolski sveti o pravem času store korake, da se glavne

šolske počitnice nastavijo na jesen. Naj se pokličejo tudi posamezni udi okrajnih šolskih svetov na odgovor, oziroma naj dajo zagotovilo, da bodo glasovali za kmečke zahteve. Pri morebitnih okrajnih zastopih volitvah pa ven z meščani, tržani, grajščaki in z vsemi neprijatelji slovenskega kmeta.

Vemo, da smo se s tem člankom mnogokje zopet zamerili. Toda naše delo in naše srce je posvečeno slovenskemu kmetu!

Razne novice.

* Duhovske vesti. Podeljena je: župnija Sobota č. g. Francu Adlasnik, Pernice č. g. Henriku Hrašovec, St. Martin pri Vurbergu č. g. K. Lajnsiču, St. Jurij ob Pesnici č. g. Mat. Zemljic. Za provizorja na Vranskem je imenovan č. g. J. Zamuda in v Svičini č. g. Franc Gosak. Kot kaplan je zopet nastavljen pri Sv. Lenartu v Slov. gor. č. g. Janez Alt, provizor v Šmartnu pri Vurbergu. — Za dušnega pastirja v meški kaznilnici v Mariboru je imenovan č. gosp. Jakob Fink, kaplan v Žaleu.

* Iz davčne službe. Prestavljeni so gg.: davčni pristav Gustav Hluszik iz Kozjega v Celje, Ant. Dobrave iz Mürzzuschlaga v Celje in davčni oficijal Franc Topolnik v Kozje.

* Iz šole. Za šolskega voditelja pri Sv. Jerneju nad Muto je imenovan g. Franc Sinigoj, učitelj pri Sv. Duhu. Stalno so nastavljeni gosp. dje in gospice: učitelj Alfred Fröhlich v Mariboru, učiteljice Elizabeta Jesenko v Celju, Ivana Toplak pri Sv. Barbari v Halozah, Jozefa Schlaipa pri Gornji Sv. Kunigundi, Terezija Schmidlechner od Sv. Marjete na Dr. p. pri Sv. Antonu v Sl. ger., Ana Vester na Sp. Polskavi. Ženska ročna dela b. podučevala v Viršanju gđ. Ludm. Falb iz Bne in pri Sv. Križu nad Mariborom gospa Ma-

LISTEK.

Zlatomašnik prof. Ivan Krušič.

G. prof. Ivan Krušič obhaja dne 19. avgusta zlato mašo. Ob tem veseljem dogodku so se ga spomnili tudi njegovi bivši učenci ter mu poklonili sicer skromen, a jako pomenljiv spominek, namreč srebrn kelih z napisom: „Ljubljenemu profesorju Ivanu Krušiču ob zlati maši hvaležni učenci“.

Za pobiranje prispevkov za gori omenjeno darilo članemu učitelju konstituiral se je v Celju odbor, obstoječ iz bivših učencev Krušičevih. V tem odboru so bile zastopane vse štiri fakultete in sicer so bili odborniki: č. g. župnik Kukovič iz Dobrne, c. k. notarja Baš in Detiček, zdravnik dr. Schwab in profesorja Kosi in Fon. A odboru je bilo nemogoče, obrniti se do vseh bivših Krušičevih učencev, posebno pa ne do posvetnih, kajti ti so raztreseni po celi Avstriji, ali bolje rečeno po celi Evropi. Koliko jih tudi že krije črna zemlja!

Agitacijo za Krušičev spominek med duhovniki prevzel je č. g. župnik in rojak jubilarjev Kukovič na Dobrni in sicer ne brezuspešno. Kajti pred vsemi se je odlikovala med darovalci duhovščina, njej na čelu Njegova ekselencija prevzvišeni g. knez in škof, ki je bil tudi 8 let jubilarjev učenec. Nadalje so prispevali: stolni dekan, dva kanonika, župniki, kaplani, en vojaški kurat, trije misijonarji pri Sv. Jozefu pri Celju, dva redovnika itd.

Pa tudi bivši učenci posvetnih stanov niso zaostali, vključ temu, da je bila tukaj agitacija mnogo

težavnejša. Celjski odbor se je namreč obrnil le do glavnega središča Slovenije, namreč v Maribor, Ljubljano, Novo mesto, Ptaj, Slov. gradce, Slov. Bistrico, Šoštanj, Mozirje, Kamnik, Kostanjevico itd., potem v Gradec in na Dunaj ter tam poveril znane častilce Krušičeve z agitacijo. In glej, uspeh je bil nepričakovano lep! Kajti lepa svota preostala bo tudi za dijaško kuhinjo v Celju, ki je bila g. jubilarja vedno pri srecu.

Med darovalci so: en dvorni svetnik, več sodnih nadsvetnikov in svetnikov, sodnih tajnikov, pristavov, avskultantov, notarjev, advokatov, odvetniških in notarskih koncipientov. Tudi zdravniki in profesorji so v lepem številu zastopani. Razvem tega so nahajajo v listi darovalcev učitelji, trgovci, posestniki in zasebni uradniki, vsi bivši učenci Krušičevi.

Veselo za jubilarja, kojega zasluže za slovenstvo so ocenjene v št. 7. Dom in Sveta I. I., je gotovo tudi to, da se njegove slovesnosti udeležnje v miniaturni tako rekoč cela Slovenija, tako da se lahko reče: „Celjski dijaki, različni po stanu, starosti in mišljenju, službojoči v različnih deželah in krajih, so v ljubezni in spoštovanju do jubilarja Krušiča edini. In ta sladka zavest naj lajša g. jubilarju vse težave, ki so spojene z visoko starostjo. Kajti če kdo, trdi lahko Krušič, da ni zastoj živeli. S tolikimi vspehi, kakor naš jubilar, se zamore le malokateri gimnazijski profesor ponašati. Odbor za Krušičevo slavnost pa govori gotovo v smislu in v imenu vseh jubilarjevih učencev, če izraža željo, da bi g. zlatomašnik Ivan Krušič še dolgo vrsto let kolikor toliko zdrav in vesel daroval sv. mašo iz spominskega keliha in da bi se jih pri tej sveti

daritvi večkrat spominjal s tisto ljubeznijo, s katero jih je kot gimnazijce gojil in čuval.

Dalje spolnuje isti odbor prijetno dolžnost, zahvaljujoč se vsem darovalcem posebno pa Njegovi ekselenci prem. g. knezu in škofu za poslano prispevke. Celjski dijaki so na ta način najlepše počastili sami sebe, kajti postavili so si lep spominek s tem, da so hvaležni bivšemu učitelju in da so to hvaležnost tudi videzno pokazali.

Dan plačila...

Povest. — Spisala Marica Potoška.

(Konec).

Iz daljave je bobnel klopot konjskih kopit, a naenkrat je tudi to vtihtnilo. Kaj neki to pomenja? Morda se je Viljemu posrečilo ustaviti konja? Res so ga našli kmalo, toda kak prizor se je nudil takaj njihovim očem! Viljem je ležal nezavesten na cesti, iz rane na glavi mu je kapala kri, ne daleč od njega pa je stal konj ves upehan.

Tovariši so za silo obvezali Viljema ter ga nato spravili do bližnje gostilne, med tem ko sta dva odjezdila nazaj v mesto: eden po zdravnika, drugi pa k baronici, da jo pripravi na žalostno novice.

Uboga mati se je silno prestrašila, toda premagala se je ter lastnoročno pripravila vse potrebno za ranjenca.

Tapetniki in vrtnarji, ki so vrejevali veliko obedno sobo, so morali naglo zapustiti hišo. Proti

tilda Vodenik pri Sv. Juriju ob Peznicah. Prestavljena je gđ. Ludmila Božič iz Ljuboja v Zasu kovje.

* **Spošte.** V višji plačilni razred so pomaknjeni: poštni čifrijant Franc Londero iz Celja, poštna čifrijantinja Roza Prokš v Ptuj in Antonija Košel v Šofanju. Poštni čifrijant Franc Zilmerman je prestavljen iz Maribora v Gradec. — Pri pošti v St. Lemartu v Slov. gor. se je nastavljal 1. avgustom poštni pct, ki bo obhodil vsak teden trikrat kraje Zg. Žerjavce, Čankovo, Kobilska gora in Spod. Žerjavce. V Spod. in Zg. Žerjavcih bo poštni nabiralnik.

* **Za duhovnike.** V tiskarni sv. Cirila je izšla knjižica: „O do providendi infirmos“ in stane 1 K 50 v, v usnje vezana 2 K, s pošto 5 v več.

* **Romarski vlak na Brezje.** Pod vodstvom č. g. župnika Martina Medved je pretečeni ponedeljek okoli 1600 romarjev z dvema posebnima vlakoma odpotovalo na božjo pot v Brezje na Gorenjskem. Udeleženci romanja so drugi dan iz Radovljice izrazili svojo udanost Njih Prezvzišnosti, premil. g. knezu in škofu dr. Mihaelu Napotniku z naslednim brzojavom: „Kot smo 18 naših duhovnikov in 1600 romarjev opravili slovesno službo božjo za Vas, Prezvzišeni, in vso čast. duhovščino, ter prosili Marijo Pomagaj maternega varstva za vso vladikovino, sporočamo Vam izraz neomejene ljubezni in udanosti. Župnik Medved.“ — Prezvzišeni nadpastir so svojim škofljanom-romarjem takoj poslali sledeči odgovor: „Velečastiti gospod župnik. Radovljica. Vsem blagim duhovnikom in dragim romarjem iskrena zahvala za pobožne molitve pri Mariji Pomagaj za mene in mojo vladikovino. Jutri bom ljubezen povrnil, služoč v kapeli Brezmadežno spočete Device sveto mašo za Marijine romarje. Obnovljene obljube pa naj bogato blagoslovi Božji Vzveličar sam. Mihael, knezoškof.“

* **Za dijaško kuhinjo v Mariboru** so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Neimenovan 60 K, bogoslovci v Mariboru 24 K, dr. Pipuš kot uspeh kazenske zadeve Zemljič-Hamuš 10 K, Polanec Francišek za krub sv. Antona 2 K, Rošker 4 K, posojilnica v Slov. Bistrici 100 K, prof. Vreže 20 K, na mesto venca na grob č. g. Svera prošt Flek 10 K in kanonik Voh 10 K. Vsem blagim dobrotnikom in dobrotnicam dijaške kuhinje Bog stotero povrnil!

* **Maturanti iz leta 1881 c. kr. učilišča v Mariboru** slavijo dne 8. avgusta t. l. v Mariboru svoj 25. spominski dan odkar so stopili v javnost. Zvečer tovariški zabavni shod ob 8. uri v dvorani „Gambin“. Dne 9. avgusta obisk grobov umrlih učiteljev in tovarišev — zajuterk v Kamnici, — fotograf. Skupni obed ob 1. uri popold. v Mariboru, ogledovanje mesta. Vsi tovariši in njih obitelji

poldnevu so pripeljali Viljema. Bil je še vedno v nezvesti. Položili so ga v postelj in poklicali najboljšo zdravnico, toda ti so dvomljivo zmajevali z glavami. Poleg težke rane na glavi, katero mu je prizadel konj s kopitom, si je zlomil Viljem pri padcu več reber in tudi notranji organi so bili tako poškodovani, da ni bilo upanja, da okreva. Baronica je bila vsa obupana, ko je zvedela to novico. Noč in dan se ni ganila od sinove postelje ter mu skrbno stregla. Viljem je malokdaj prišel k zavesti in tudi je tedaj le z veliko muko zamagal govoriti.

Bilo je neki dan proti večeru, ko se Viljem prebudi iz nezvesti; čutil se je nenavadno krepkega. Baronica je porabila to priliko ter vprašala sina, če sme poslati po duhovnika.

Viljem jo je tožno pogledal:

„Mamica, ali moram umreti?“

„Ne, Viljem, ako Bog da, zdraviš, toda bolje je vendar, da si pripravljen.“

Viljem je postal nekako nemiren, nemo je strmел pred se ter materi na razna vprašanja ni niti odgovarjal. Za nekaj časa pa se naglo obrne k nji in pravi:

„Čaj mamica, koliko časa je že Lucija v zaporu?“

„Že nad tri mesece; toda zakaj vprašaš?“

Viljem ji ni odgovoril, videlo se je, da se bojuje sam s seboj. Konečno pravi počasi:

„Ti mamica, pa pošlji po gospoda župnika, toda pride naj le na obisk in kmalu, za spoved se morda pozneje odločim.“

prijazno vabljeni. Tovariške pozdrave. Za odbor: A. Porekar.

* **Kaj to pomeni?** Ministrstvo za notranje zadeve naznanja, da se sme živina in meso iz držav onkraj morja uvažati samo z njegovim dovoljenjem. Dosedaj se ni smela uvažati, in za to je dvomno, ali hoče ministrstvo odsedaj dovoljevati uvažanje, ali pa hoče trgovce z živino in mesom opozoriti, da ne smejo brez njegovega dovoljenja ničesar uvažati. Ako bi ministarstvo dovolilo nov uvoz take živine, potem je lahko prepričano, da ima vse kmete, tudi slovenske, za svoje nasprotnike.

* **Mesto nadučitelja na slovenski ljudski šoli v Brežicah** je razpisano; prejšnje je treba nasloviti do 26. t. m. na okrajni šolski svet v Brežicah. Pozivljamo slovenske učitelje, da se mnogoštevilno oglašijo; istotako opozarjamo merodajne faktorje, zlasti deželne poslance, da se pravočasno potegnejo zato, da se to velevažno mesto zasede tako, da bo zajamčena vzgoja otrok v slovenskem duhu!

* **Kmet se ne sme veseliti!** Celjska „Domovina“ se je v zadnjem listu zagnala v primicije, češ, da kmetje preveč zapravijo na njih. In nazadnje zlobno vsklikne: „Pa še naj kdo reče: naš ubogi kmet!“ Celjski mestni gospodje pač niso poklicani, našemu kmetu delati pridig o vzdržnem življenju. Zakaj pa se ne ganejo celjski gospodje, če se prireajo v njihovih krogih plesi, pri kojih stane ena ženska obleka več sto forintov, pri kojih se pije šampanjec, jedo najizbranejši jedi; zakaj se ne ganejo, kadar gredo na lov, na kojih se vrše najobilnejše pojedine; zakaj se ne ganejo, če delajo celjski gospodje vsako nedeljo dragocene izlete; zakaj se ne ganejo, če vidijo po gostilnah svoje bratce lumpati dan za dnevom čez polnoč! Tukaj se ne ganejo, tega ne vidijo, če pa si kmečka vas in kmečka rodbina s skupnimi doneski prirede ljudsko veselico, kadar je eden izmed njihovih zapel prvič glorio v cerkvi, seveda takrat celjski gospodje vstanejo ter se zgražajo: Glejte naše slovenske kmete, kako zapravljajo, kakšni požeruhi so! Celjska gospoda se naj sramuje tega nastopa, ter pusti naše kmete pri miru, in če hoče zmetati, naj zmeta pred svojim pragom!

* **Zvezda repatica** se bo letos pokazala. Zvezdoslovci pravijo, da se bo videla okoli 8. septembra. Sedaj je že v ozvezdju „vodnega moža“.

* **Ustanovitelj družstva.** Vzorna pravila za snovanje trajnih, izobraževalnih, sploh nepolitičnih društev prodaja tiskarna sv. Cirila. 10 komadov 50 v.

* **Zakupna oddaja,** oziroma dobava sena, slame, lesa za kurjavo in premoga, potem deloma ovsa za zagotovljeno dobo od 1. okt. 1906 do 30. sept. 1907 se bode vršila za vojaštvo, nameščeno v Mariboru, Slov. Bistrici in Strasu dne 13. avg. ob 10. uri dop. v vojaškem oskrbovališču v Mariboru, za vojaštvo v Celju in Ptuj dne 14. t. m. ob 10. uri dopoldne v vojaškem oskrbovališču v Celju. Pogoji se izvedo v dotičnih vojaških oskrbovališčih brezplačno.

Pol ure pozneje je stopil župnik, star hišni prijatelj, v bolnikovo sobo. Baronica je hotela oditi, toda Viljem jo je prosil naj ostane.

„To, kar povem sedaj gospodu župniku, moraš slišati tudi ti.“

Videlo se mu je na obrazu, kako težko govori. „Mamica, na dan obravnave proti Luciji si dejala: ako bi bilo le možno, da je kdo drug tat, bi bila prepričana, da je Lucija nedolžna. Se li še spominjaš?“

„Da, spominjam se, toda kaj hočeš s tem?“

„Mamica, — — Lucija je — nedolžna, — — kriv pa — — sem jaz.“

„Viljem!“

„Da, mamica, odpusti, — maščevati sem se hotel nad njo.“ — —

„Maščevati? Toda, zakaj — kaj ti je Lucija storila?“

Viljem je nekaj časa molčal, videlo se je, da se samoljubje in dolžnost bojujeta v njem.

Konečno je dejal:

„Kriv sem bil pač edino le jaz. Lahkomišljen, kakor sem prišel od vojakov, hotel sem se z Lucijo nekoliko pošaliti, a, ko sem postal preveč predrzen, udarila me je s pestjo v obraz.“

„Udarila? Tebe?“

„Da, mati, in zato sem se hotel maščevati.“

„Viljem, Viljem,“ zaplakala je baronica, „ti si toraj vzela oni nesrečni nakit ter ga potem podtaknil med Lucijino obleko!“

„Odpusti, mati, saj nisem vedel, da nastanejo take žalostne posledice! In potem, ko je bila stvar že v rokah sodišča, je bilo prepozno.“

* **Trtničarska zadruga v Sv. Lovrencu v Slov. gor.** Opazilo se je, da razsaja po naših vinogradih grozno peronospora vsled mnoge vlage in zopet sopenca. V mnogih vinogradih, kjer se je cepilo na zeleno pozno — letos drugače ni bilo mogoče, so očesa pogledala le po 2 lista, a tudi te je že napadla peronospora. Kakor se toraj kaže, obraša se zeleno cepljenje slabo ter mladice ne bodo gotovo popolnoma dozorele, morali si bodo več ali manj vsi vinogradniki nakupiti na suho cepljenih trt. Minulo pomlad se je marsikateri pritoževal, da ni mogel dobiti trt ter so mu ostali prekopani prostori prazni. Da se nam ne bo godilo prihodno pomlad enako, opozarjajo se vsi vinogradniki, da se lahko že zdaj naroča cepljene trte pri I. štaj. trtničarski zadrugi pri Sv. Lovrencu v Sl. gor. Od zadruga kupljene trte bodo le I. vrste, ter jamči zadruga za dobro zarastitev in vrsto. Nek strokovnjak, ki je videl mnogo trtnic po Štajerskem in Kranjskem, je trdil, da ni nikjer tako lepih trtnic kakor ravno pri nas. Razne razmere, prigrvarjanje in pomoč strokovnjakov je tukajšnje trtničarje privedlo, da so spoznali korist in vrednost združitve. Združitve bo prinesla korist nam samim in pa vinogradnikom; posebno pa je naš namen, da odstranimo prekupece in njih nesramno, goljufivo postopanje, katero vsi dobro poznate iz prejšnjih let. Oglejmo malo delovanje prekupecev. Prekupec je naročil pri kakem trtničarju trte, seve le 2. vrste, podlaga mu je deveta briga, navadno komad 6 do 8 v; ta jih je prodal drugemu prekupecu po 12 v in ta pa posestnikom po 16 v in še dražje. Kdo je imel škodo? Jednemu udu, ki se bavi že mnogo let s trtnico, ostalo je letos več trt II. vrste ter je mislil iste zopet vložiti. Naenkrat pride en prekupec s Kranjskega, povprašujoč po cepljenih trtah; a ko nečeno je kupil te trte II. vrste po 8 v komad z vožnjo vred, in glej! čez nekaj dni je ta prekupec naznačil po časopisih lepe trte po 14 v. Sliče so delali prekupeci minula leta iz naših spodnještajerskih mest in trgov. To nedopustljivo ravnanje takih prekupecev je prisililo nas trtničarje do združitve in naš namen je, prodajati le najboljše trte naravnost vinogradnikom — in zajamčeno le I. vrste in iste, ki je želi odjemalec. In to bomo lahko izpolnili, ker je vsak trtničar cepil le po 1, k večjemu dve vrsti in ker so pregledali naše trtnice strokovnjaki. Vsak lahko iz tega spozna, da gre nam le za dobro stvar, zato nas naj podpira z naročili. Trudili se bomo, da bo vsak naročnik zadovoljen. Ne zamudite toraj, vinogradniki, naročiti dobrih trt pravočasno, da vam ne bo treba kupovati od nezanesljivih prekupecev. Na prodajo pride 180—200 tisoč najboljših trt in sicer: silvanski burgundec, šipon, rilček, žlahtnina, tramina in druge večinoma na Riparia Portalis cepljene. Naročila se že zdaj sprejemajo pod naslovom: I. štaj. trtničarska zadruga pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pošta Juršinci. Priporočamo se, da posamezni trtničarji ne bodo prodajali trt kakor do sedaj.

„Prepozno; zakaj?“

„Ker bi bil potem jaz na zatožni klopi. Sicer pa niti sanjal nisem, da bode stvar prišla pred sodišče; mislil sem, da bodeš pred Lucijinim odhodom pregledala njene stvari, kakor je to navada in tako bila našla koljter; da Lucije ne bodeš naznanila, o tem sem bil prepričan.“

„Vedel si, da sem Luciji vedno zaupala, bilo bi toraj neumestno žaljenje, ako bi ji bila zadnji dan odtegnila svoje zaupanje.“

Tužno molčanje je nastalo v sobi, Viljem je težko dihal, baronica pa je ihtela ob sinovi postelji. Sledajše spregovori župnik:

„Treba bi bilo stvar naznaniti sodišču. Ako dovolite, gospod baron, prevzamem to nalogo jaz.“

„Hvaležen vam bom, gospod župnik, z menoj gre h koncu, rad bi Lucijo prosil odpuščenja.“

Župnik je naglo ukazal napreči baronov voz ter se odpeljal k sodišču. Tja dospelši se je podal naravnost k državnemu pravdniku ter mu v kratkih besedah stvar pojasnil.

„Kako se počuti baron Winter? Bi ga li smel obiskati?“

„Gotovo!“ je odgovoril župnik, „toda jetu čez vzamemo seboj?“

„Da!“ odgovoril je uradnik kratko ter naročil v ozadju stoječemu nadpazniku Seljannu, naj pripelje jetnico.

Lucija je tovarišicam čitala ravno iz neke knjige, ko je vstopil Seljan.

„Lucija šere!“ dejal je nenavadno prijazno, „pojte z menoj.“

Mariborski okraj.

m Slovensko društvo v Mariboru je v zadnji odborovi seji dne 31. julija sklenilo, da se priredi že sklenjeni veliki ljudski shod zaradi volilne pravice dne 26. avg. 1906. Na shod se bodo povabili vsi štajerski deželni in državni poslanci, potem dr. Šusteršič, Plantan in Gabršček. — Politične shode je sklenilo Slov. društvo prirediti samo ali po drugih društvih v naslednjih krajih: Sv. Jurij ob Ščavnici (12. avg.), Slov. Gradec (19. avg.), Fram (26. avg.), Sv. Lenart v Slov. gor. (2. sept.), Šmartin na Pohorju (8. sept.), Slov. Bistrica (9. sept.). Za Svičino in Smarjeto na Pesnici ter za shode v ptujem okraju se še čas ni mogel določiti.

m Maribor. Nekateri Nemci, ki so nezadovoljni z pisavo Marburgerce, so si ustanovili nov list, ki bo začel baje izhajati 1. sept. pod imenom „Marburger Presse“. V listu dobimo zopet novega sovražnika za Slovence. Z Marburgerce se bosta sicer pisano gledala, toda kadar bo treba udrihati po Slovenceh, takrat se bosta že našla.

m Na sadjarski in vinarski šoli v Mariboru bo sklep šolskega leta dne 11. avgusta.

m Kaznjene ubezal v predoru. 26. julija zjutraj je v lajsteršberskem predoru pri Mariboru skočil iz vlaka odgnanec 32 letni Andrej Dervensšek iz Dolene pri Ptuj. Prestal je ravnokar 13 mesečno kazen in so ga mislili v njegovi občini postaviti pod policijsko nadzorstvo. Dervensšek se pri skoku menda ni poškodoval in se mu je beg posrečil, ker dosedaj še ni o njem ne duha ne sluha.

m Otroška nagajivost. V ponedeljek dne 23. julija pripravila je komaj 10 let stara deklica Lojzika W. svojega 7 let starega brata Tončka W. ter 9 let staro tujo deklico Reziko A. do tega, da so svoje stariše popoldne zapustili in se iz Maribora odstranili. To pa radi tega, ker je nekaj časa poprej Lojziki W. zažgala njena mati, da ako bo zanjprej tako „ničvredna“, si naj vzame „culico“ in se ne sme več doma pokazati. Vse iskanje po noči in drugi dan poizvedovanje pri straži itd. je bilo brezuspešno. Ker se je sumilo, da je Lojzika W. najbrž peljala svojega brata in deklico Reziko A. k svoji babici, stanujoči v P. blizu Sv. Lenarta v Slov. gor., peljali so se v torek popoldne v P. — in glej: vsi trije otroci so bili pri babici ter so so pri prihodu skрили pod posteljo. Prišli so prejšnji dan že po noči k babici. Koliko straha, žalosti in obupa so prizadeli svojim starišem, seveda niso pomislili.

m Žrtev nemške podivjanosti. Sin znane nemške rodovine v Mariboru, 32 letni Oskar Staudinger, bivši častnik, je bival nekaj časa v Pivoli pri Mariboru, kjer ima njegova mati vilo z majhnim posestvom. Tukaj je neprenehoma zalezoval in nadlegoval materino dekle Uršo Pepelnik, ki ga pa ni marala. Ko je ta v četrtek dne 26. julija zvečer krave molzla, je prišel Staudinger v hlev ter jo hotel posiliti. Ker se je pa dekla branila, jo je zgrabil Staudinger za lase, jo vrzel z vso močjo na tla, ji

zadal z dolgim, bodalo podobnim nožem kakih 10 cm dolgo in precej globoko rano na levem licu ter jo zabodel dvakrat v vrat. Na doklino vpitje ji je prišlo na pomoč 60 letna Ana Rebec. Zdaj se je zaletel Staudinger z vso močjo na to, ter jo večkrat zabodel z nožem v desno in levo ramo. Oba sta smrtno nevarno ranjena. Divjak se je zaprl na to v sobo, kjer se je v trenutku, ko je zapazil pred vrati žandarja, ustrelil.

m V nedeljo v Št. Ilj! Nedeljska slavnost bo velik naroden praznik ne samo za Št. Ilj, ampak za vse Slovence. Udeležba obeta biti velika. Prijavili so že mnogi svojo udeležbo: Celjski, Murški, Ljubljanski, Žalski in Mozirski Sokol; dvoje pevskih društev iz Celja; iz Maribora Slov. Čitalnica, Balno in pevsko društvo in sploh vse, kar je slovenskega; dalje narodno radikalno dijaštvo, pevsko društvo jarensko in ljutomersko; pride več vozov vrlih Benedičanov in nebroj drugih društev, ki pa tukaj vseh ne moremo naštet. Za dostojen sprejem, za postrežbo in vsestransko zabavo je že dovolj preiskrbljeno. Zato se tudi pripravljali odbor s pomočjo vrlih slovenskih žen in deklet. Naj omenimo samo nekaj: videli bote čile Sokole v dolgih vrstah, ki njih telovadbo občuduje ves svet, pogledate lahko v menežariji najbolj čudne stvari iz novejših in najstarejših časov in Bog ve, kaj še vse drugo; slišali bote petje več pevskih društev, oglasi se tudi čisto novo domače pevsko društvo, dalje godba od Št. Andraža v Slov. gor., tamburaši od Sv. Petra pri Mariboru itd. Vsega pač ne moremo in ne smemo povedati. Samo pridite pogledat: na Celcerjevem vrtu bo živahno in veselo kakor v pratu na Dunaju! Vstopnina bo pa majhna — le 30 vin. za osebo. Domačini lahko dobijo vstopnice že prej — posebno v nedeljo — v Čitalnici. Naši „Nemci“ že sicer kličejo na pomoč vse žandarje in policaje — pa nam tega ni treba; Slovenec je miren in pameten, ne stori nikomur nič žalega in take divje kričaje rad pusti na miru. Slovenske mirne krvi se poštemu človeku ni treba bati! — Na svidenje torej v slovenskem Št. Ilju!

m Velika pevška slavnost v prid Podravske podružnice v Rušah. (Konec.) Slišiš geslo planinskega društva: „Za hrib naš in log, gori nam srce — Očrta nam Bog, planice, gore.“ Prava planinska kočja je to, ob strani je kapelica, kakršnih najdeš le v hribih. Samo preveč so vse olišpali; Smolničani so ponosni ljudje, ki ljubijo lepoto, red in snago. V ozadju vidiš „Šamik“; blede luč te lahko vara, da bi res mislil, da si visoko v Pohorju. „Vse po ceni“, nagovarjajo močni možje ljudem in jih vabijo v svojo gostilno; Lojze in Viktor Glaser sta prava gostilničarja, pomagali sta točiti Roza in Julčka Jurkova; za jedila pa so skrbele gospe in gospodične: Mica Glaserjeva, Julčka Srnceva, Harčeva Terezija, Mica Jagova in Ozimova. Na kuhinjskem oknu bi pač bilo treba napraviti bolj močnih mrež; lepe Pohorjanke so premalo odganjale fantiče izpred okna. „Pustimo jim veselje!“ Pretesno nam je bilo v tej gostilni; zapeli smo še „Se enkrat bi videl, kak solnce gor gre“. Med pesnijo sem jo pa

popihal, da mi ni bilo treba plačati toliko število litrov; dobili so me Št. Lenarčani v svojo sredino; in kdo ne vé, da se ti najbolj razumejo na petje, pitje in vpitje.

Dolgo časa sem se braul v opisu, da bi se izognil glavne točke, t. j. petja. Kaj morem zato, če imam tako dolga neses. Kolikokrat sem že hotel tožiti kar pri sodnji rajno mater, da mi ni podala tega daru. Sicer se prav nič ne razumem na note, pa ta dan so mi vdahnili razni vinski duhovi take zmožnosti, da sem mislil sam, da bom še prvi operni pevec. Stojim pred enonadstropno kolibo z napisom: „Koder moja noga hodi — Pesmi pojejo povsodi — Lepše kakor naša pesem — Še nikoder slišal nesem!“ Vse v zastavah, v lampijonih, cveticah in vencih! Ta je bil glavni prostor za oficijelni del; omenim ga še le sedaj, ker vem, da mara predsednik tako malo za oficijelnosti kakor jaz. Iz prvega nadstropja so nas pozdravljali oficijelni možje, odtod so prav oficijelno metale gospice rože na mlade ljudi, to so oficijelno ali neoficijelno delile gospodične Elvira in Gizela Lasbahrjevi, Elta Gorišekova, Fanika in Mica Novakovi, Lizika Mulejeva in Linika Ozimova krasne trakove „Savinjskemu Sokolu“, „Triglavu“, katoliškemu društvu v Pačavi in Stencih. Tu se je spred pred sto in sto peveci sukali, mogoče tudi oficijelno, ne moremo natanko trditi, kako je bilo, ker nismo zapazili, če ima kratke hlačke ali ne, slavni vodja vseh pevcev in vseh mojstrov, pevovalca iz slavne Prlekije, g. Zemljčič. Pa nagajiv je ta fant; opazoval sem ga; kar zamigal je s palico, katero je poprej pobral na cesti, in začelo se je peti „dr. Ipavčev Pozdrav“; seveda ploskanje je bilo še premalo; hitro ko je stegnil obe roki, smo že slišali novo „Naše gore, Förster“; kakor je namigaval z rokami, tako so peli; vsi so stali mirno, mislil sem res, da je postavljen na ameriški način pred Zemljčičem kak avtomat. Hotel se je vodja dopasti, ukazal je strogo, da pojejo kar z najčistejšim glasom, ko zagleda mene, hudega kritika, z dolgimi ušesi; dali so še edno prav po planinski „Na planine“ in iz teh so poleteli z umetniško spretnostjo na „Jadransko morje“. To je pa vžgalo; vsi so bili navdušeni, da ni bilo več lepo; poslali je moral odbor žandarje, da so odvedli pevovodjo z odra, sicer še elektrizira tako ljudi, da se pripeti kaka nesreča. Jaz sem mu to privoščil, ker ni hotel žaliti mojega izbornega posluha! Menda je bilo njemu mar za to tiranje; kaj še, slonovo kožo ima! Potegne jo iz prvega nadstropja v pritličje, vkrade si seboj nekaj pnaček in hajd, že se suče z njo, kakor povodaj mož z Urško. S tem se je prikupil ljudem, zlasti mladostnikom; vrtele se jih je kar hitro okoli njega po 30 do 40 parov, ki so posebno hvalili Šostanjsko godbo; ti mladi plesalci so še delali ves teden reklamo za njo, češ da ni boljše godbe na svetu.

Poleg te kolibe pa je prosila v lepem šotornu, ki je bil ozaljšan z bršljanom in lipovim cvetjem, gospa Ivana Srnceva, da bi ljudje kar ne kupovali peciva in sladkorja; toda ta dan je bilo vse zastoj, ljudje so vse s silo jemali; kaj grdo so se spogledavale gospodične Linglova, Lamprechtova in Ruš-

Lucija je odložila knjigo in dejala:

„Ko se vrnem, nadaljujem!“

„Ne, ne, le poslovite se, kajti ne vrnete se več,“ dejal je Seljan.

Lucija ga je začudeno pogledala.

„Ej seveda! saj ste vedno trdila, da ste nedolžna, verjel vam seveda ni nihče, no sedaj pa se je vaša nedolžnost skazala.“

V tem hipu je Lucija pozabila, da stoji pred strogim Seljanom, tresčca se na vsem životu ga je zgradila za roko:

„Gospod nadpaznik, je li res?“ je vzkliknila.

„Res!“ odvrnil je ta kratko.

„Toraj vendar niso bile zaman vse moje prošnje. Hvala, hvala ti, o Bog, za ta trenutek!“

Solze radosti so blestele Luciji v očeh, ko se je poslavljala od sojetnic.

Seljan jo je peljal potem v drugo sobo, kjer se je preoblekla. Danes ni bilo one starke, da bi jo nadzorovala. Naglo je strgala raz sebe jetniško obleko ter potem sledila Seljanu v pisarno. Župnik ji je stopil nasproti ter dejal:

„Veseli me, Lucija, da sem ti baš jaz prinesel to novico.“

Med potjo ji je župnik vse razložil. Jezno je zablestelo v njenih očeh, ko je čula, kdo je bil pravzaprav kriv njene nesreče. Župnik je to opazil.

„Odpusti mi, Lucija, storil je to bolj iz lahkomisljenosti nego iz hudobije! Odpusti mi radi njegove matere!“

V tem so dospeli do baronove hiše, na stopnicah jim je prišla nasproti baronica.

„Lucija, odpusti!“ dejala je plakaje ter jo objela.

„Vse, vse naj bo pozabljeno, gospa baronica!“

Viljemov smrtno blede obraz je spreletela lahna rudečica, ko je zagledal vstopivšo Lucijo, toda ta se je premagala ter stopila k postelji.

„Lucija, odpustite mi!“ šepetal je bolnik.

Lucija mu je nemo stisnila roko, niti besedice ni mogla spraviti iz sebe.

Župnik je na prošnjo baronice hitel v cerkev po Najsvetejše, da previdi barona.

Ko je baronica stopila k sinovi postelji, prijel jo je za roko ter jo prozeče pogledal v oko:

„Mamica, mi li odpustiš? Glej, zgubila bodeš sina, a zato ti je Bog vrnil Lucijo, naj ti bode hči.“

„Lucija, kaj ne, da ostanete pri materi?“

„Ako je gospa baronica zadovoljna, rada.“

Baronica ji je podala roko.

„Da, pri meni ostanete, a ne več služkinja ampak moja hči bodeš!“

„Hvala ti, mamica!“ šepetal je Viljem.

Kmalu na to se je začel glas zvončka, župnik je vstopil z Najsvetejšim. Pobožno in skesano se je spravil Viljem z Bogom. Ob vzglavju njegove postelje je klečala mati, ob njeni strani Lucija.

„Mamica! Lucija!“ šepetal je bolnik.

Obe ste stopili k postelji.

„Lucija! Dodite materi dobra hčerka in ti,

mamica, skušaj popraviti, kar sem zakrivil jaz.“ Baronica je plakala.

Še enkrat se je skušal dvigniti Viljem. Z desnico je prijel za roko mater, z levico Lucijo:

Z Bogom, mamica! — Na — svidenje! — Z Bogom! — Na bledem obličju je poigraval lahen smeh. — „Z Bogom sestra Lucija!“ —

Dva dni pozneje so pokopali barona Winterja. Lucija je ostala pri baronici, katera jo je ljubila res kakor mati. Skupno sta obiskovali Viljemov grob in molili za pokojnika.

Za kratek čas.

V mesnici. Deček: „Pol kile mesa, pa prosim prav žilavega!“ — Mesar: „Žilavega?“ Zakaj pa sinček?“ — Deček: „Ja, če je lepo mehko, ga szej oče sami!“

Zadnje besede vinskega trgovca: „Ne pozabi, moj sin, da se da vino iz vsega narediti, celo iz grozdja!“

Prevelika zahteva. Sodnik (zatoženec): „Vi ste temu gospodu tukaj ukradli uro z verižico vred, ko je v vagonu spal?“ — Lopov: „No, ali bi ga znabiti moral povrh še zbuditi?“

Prav židovsko. Dva žida prideta na dan sejma v neko krčmo pa ne pit, ampak samo segret. Ko sta odhajala, pustila sta vrata na stočaj odprta. — Krčmarica: „Ako že nič ne pijeta, vsaj vrata bi lahko zaprla!“ — Žid: „Bog, kako je ta žena surova, v njeno gostilno ne greva več!“

nikova, ker jim ni ostalo prav nič cakerčkov za fante. Vse so drugi pobrali še pred nočjo.

To bi bila še le prava! Če bi ne bili postavili sredi sejmišča ruški fantje velikega mlaja, ki je s svojimi baloni razsvetljeval le slabo bližnje kote, kjer so se pomenkovali ne preveč zaljubljeni parčki, ne našel bi bil najlepših sotorov. To bi bila pač zamera! St. Lovrenčanke me že itak niso hotele poznati; začel sem jih pa klicati po imenu: gospo Julijo Škrbinjekovo, Minico, Jožico, Lojzko Pernatovo, Slavo Grünslingerjevo, Mico in Katko Brezočnikovo, Julčko Kaglerjevo in Micko Kaševičevo. Aha! zdaj so me pa spoznale in kričale: „Proč z brado!“ Postregle so mi s samimi ostanki, s sladoledom, malinovo sodo, pecivom in s tolikimi sladkimi besedami, da sem moral uiti; spomnil sem se, da mi je žena prepovedala poslušati sladke besede mladih deklic.

Prepozno sem se oglasil v cvetličnjaku; gospa Godčeva je imela spretne gospodične: Fürstovo, Pepo Moderjevo, Weikselno in obe Vertnikovi, ki so prodale hitro vse cvetlice za lep denar. Podam se še v planinsko kočjo, kjer so prodajale gospa Škrbinjekova, Tončka in Lizika Grizoltova sadje, maline, jagode, ribez, marolce, kar bi kot anti-alkoholistu in vegetarijancu posebno dišalo; toda bilo je ljudi te vrste toliko na slavnosti, da ni rane ničesar preostalo. Vesel sem pa le bil, ko sem to slišal.

Vse sem zvohal; v gostilnah sem videl mnogo občinstva; povsod se jim je dobro postreglo; zlasti so pazili na Ljutomerčane in Ormožane, da niso premalo pili. Lužno je blo, veseli in zadovoljni smo, dasi s praznimi žepi, odhajali pa obljubljeni veselo svidenje 5. avgusta v St. Ilju. Te sem si dobro zapomnil, če jih ne bodé v St. Ilju, bo huda kazen; zakaj jaz ne pozabim na take obljube, dasi sem takrat pozabil na dežnik; zato so mi očitali, da sem profesor, pa nisem, ker sem

Šaleščan, ki prosi povsod zamere.

m Šolske počitnice. Udje krajnega šolskega sveta in drugi posestniki pri Sv. Križu nad Mariborom smo vložili na okrajni šolski svet v Mariboru ugovor zaradi počitnic, katere so preložili v našo škodo na poletni čas. Okrajni šolski svet je odgovoril dne 22. t. m. v nemškem jeziku, čeravno je bil ugovor pisan slovensko. Ali gospodje pri okrajnem šolskem svetu ne poznajo ukaza, da se na ulogo, pisano v deželni navadnem jeziku, mora odgovoriti v istem jeziku? V odgovoru so sledeči razlogi, zaradi katerih se ni ustreglo našim zahtevam: „Seja okr. šolskega sveta je že pravomočna, v kateri se je sklenilo, da so glavne počitnice po letu, in predsedništvo ni v stannu predlagati tega sklepa in predloženemu ugovoru ustreči. Ugovarjajoči pa se lahko obrnejo na deželni šolski svet potom okrajnega šolskega sveta, a morajo to prošnjo tudi podpirati z razlogi, izvirajočimi gospodarstvenim razmeram. Te počitnice so se baje, tako se bere v tem odgovoru, preložile iz tehtnih vzrokov od jeseni na poletje. Slednjič priporoča okrajni šolski svet, da je veliko bolj gotovo in zanesljivejše, če občina ali krajni šolski svet prošnje vpošlje za podaljšanje poletnih počitnic do vseh svetnikov ali še dalje v jesenski mesec, kakor pač zahtevajo krajevne razmere. — Zato opozarjam vse občine ali krajne šolske svete, ki imate enake zahteve z ozirom na kmečko s'ališče, da pravočasno, to je predno te poletne počitnice potečejo, skličete seje, da se vložijo prošnja na deželni šolski svet za podaljšanje počitnic do novembra. Če bi pa te ne hotele, se pa lahko posamezni združite in vložite prošnje.“ F. G.

m Jarenina. Tudi nam jareninskim kmetom ne gre v glavo, kako se je mogel storiti sklep zaradi preložitve šolskih počitnic na poletje, kar je nam kmetom zelo v škodo. Večina kmetov pravi, da ne pošljejo otrok v šolo pred 1. septembrom, naj se zgodi kar se hoče.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Nesreča za nesrečo se godi pri nas. Komaj malo pozabimo jedno, že se zgodi druga. 15. julija smo pokopali kmeta Repa, katerega je daleč od doma na cesti zadela smrt. — 22. julija je v Radehovi blizu Sv. Lenarta skočil v mlako in utonil nek mož iz ruperčke župnije. Siromaku se je zmešalo. — A še huje se je zgodilo v četrtek 26. julija. Utonili ste v Velki zadi za Koroščevim mlinom 15 in 16letni deklici Anica Pogačnikova in Pavla Dimnikova, hčerki obče spoštovanih rodbin v trgu. Šle ste se kopat in zašli v globočino. Ker ni bilo odraslih ljudi blizu, da bi njima prišli na pomoč, ju je smrt objela v hladni vodi. Zraven se je tudi kopalo nekoliko manjših deklet; na vpitje teh so prišli ljudje od vseh strani. Jeden je šel v vodo ter po kratkem iskanju prinesel trupla iz vode. Vse prizadevanje zraven

pribežvega g. dr. Tipliča, nji zbuditi v življenje, je bilo zastonj. Anica je imela ravno svoj god. Kakor sta bili v življenju neločljivi prijatelji, tako ste skupaj umrli in tudi po smrti skupaj počivata. Bodi njima zemljica lahka!

m Pri Sv. Trojici si je dal napraviti novi napis gostilničar na prejšnji Ferkovi gostilni in sicer samo nemškega. Tudi ob času dopolnilnih volitev v državni zbor je imel v gostilniški sobi nabite oklice za nemškega kandidata Vračka. Toliko, da se poznamo! Če vam, g. Zamolo, ne bodo Slovenci denarja nosili, bote se kisto držali. Vrli gostilničar in mesar F. Rojko si je dal napraviti slovensko-nemški napis.

m Notar g. Franc Stupica pri Sv. Lenartu je kupil hišo Vinc. Lorbeka. S tem je prišla spet ena posest v narodne roke.

Ptujski okraj.

p Ptujske novice. V noči na 27. m. m. je padel skozi okno nove vojašnice pijonir. Zlomil si sicer ni ničesar, toda pretresil si je tako hudo možgane, da leži nevarno bolan v bolnišnici. Padel je v zaspanosti skozi okno.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Dne 23. m. m. zjutraj so našli Martina Bračeka na Rebernjakovem škodnjem mrtvega. Zapušča pet nedoraslih otrok. Zadel ga je mrtvoud. — Dne 22. m. m. se je obstrlel v roko Anton Kežmoh, doma iz Zagorec. Kupil je staro puško ter jo sprožil. Puška se je razpočila ter ga nevarno poškodovala na levi roki. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico. — Iz občine Zagorčac pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. nam piše občinski odbor, da niso v njem Štajercijanci, ampak da so sami vrli slovenski možje. Natanko pojasnimo zadevo prihodnjic.

p Ormoške novice. Dolgoletni bilježniški uradnik g. Jakob Lukec je umrl. P. v m.!

p V potoku je utonil osemletni sin kčesarja Reha iz Šardinja. Pri kopanju je zašel v globino, kjer je voda tla izpodjedla. Našli so ga še le drugi dan.

p V Mezgovcih pri Moškanjih je umrl dne 16. m. m. 23letni mladenič Mihael Cvetko. Vrlemu narodnemu fantu bodi lahka zemlja!

Ljutomerski okraj.

1 Cesar je podaril prostovoljni požarni brambi v Okoslavcih 200 K.

1 Bralno društvo za Ljutomersko okolico je dne 29. julija uprizorilo gledališko predstavo „Egiptovski Jožef“. Udeležba je bila naravnost impozantna, zakaj velika dvorana g. Kukovca je bila do zadnjega kotička natlačena polna. Dobro ljudstvo se res zanima za večnolepe, vednonove prizore, ki nam jih nudi v ponk knjiga vseh knjig, sveto pismo. So pa tudi naši mladeniči, ki so kot udje govorniško-izobraževalnega odseka „Bralnega društva“ to pot prvič nastopili javno, častno izvršili svojo nelahko nalogo. Zato se ni čuditi, da so se med občinstvom izražale želje, naj se igra ponovi. Mladenič Matija Lipša iz Krapja je udeležence pozdravil v zbranih besedah ter jim kratko podal čvrsto jedro svetopisemske zgodbe o egiptovskem Jožefu. Vedenje mladeničev, njih jutrovska obleka, tudi oder sam — naš slikar g. Tone Čeh je nalašč za to uprizoritev naslikal palestinsko pokrajino in egiptovsko palačo — vse nas je postavilo za 1500 let pred Kristusa, v dobo častitljivih očakov. Pri tej slovesnosti je sodelovalo tudi Ljutomersko „Slovensko pevsko društvo“ pod vodstvom g. pevovodje Frana Zacherl in g. Jaroslava Karmazin, rodom Čeh, kot virtuoza na oboe. V odmorih je g. kapelnik iz Steyera na Gernjem Avstrijskem, ki je tukaj na obisku pri svojem tastu Zavratniku na Kamenščaku, dal nekaj svojih krasnih solo-komadov, spremljal ga je na harmoniju g. Fran Zacherl. Gospici Irma in Elza Repič, vedno občudovani pevkinji, sta s svojimi milimi spevi segali globoko v srca poslušalcev. Konečno pa je nastopil po slovenski domovini dobro znani buditelj in organizator mladine, č. g. Franc Gomilšek, ter je v vznesenih besedah navduševal mladeniče za izobrazbo in organizacijo na edinopravi katoliški podlagi ter nadelal pot mladeniški zvezi, ki se bo v kratkem ustanovila pod okriljem „Bralnega društva“. Da so padle njegove besede, zlata vredna zrna, na dobra, pripravna tla! S tem poučno-zabavnim večerom je naše „Bralno društvo“ zopet storilo krepek korak naprej. Sicer pa smelo trdimo, da ima to društvo med vsemi drugimi, ki jih je v Ljutomeru precejšnje število, gotovo že največ udov. Ponos društva so pa mladeniči in v zadnjem času

tudi mladenke, torej naša mladina, ki si z veliko vneto izobrazuje um in blaži srce. Kako že neki pravijo, da na mladini sloni svet?!

Slovenjegraški okraj.

s Velenjski Slovenci nameravajo prirediti sredi meseca avgusta veliko veselico v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Kakor kažejo priprave, obeta biti slavnost velikanska. Podrobnosti še nismo mogli zvedeti, ker naše požrtvovalne narodne dame skrbno prikrivajo vse, s čimur nas hočejo presenetiti.

s Pameče. Črni oblaki zbirali so se minoli petek popoldne nad našo okolico. Tačno zvonjenje opozarjalo je ljudi na polju, da se bliža huda ura. A zamišljeni v silno delo se ubogi trpini mnogo ne zmenijo za grom in blisk, ki šviga neprestano iz oblaka. Kar zagromi s tako silo, da je vse okoli preplašeno in da mnogi strahu popadajo na tla. Strela udari med žanjice župana Ivana Uršej, omami njega, ter veliko znešnjava napravi med delavkami. Ko se zavejo, s strahom opazijo, da je ognjena smrt požela drago življenje gospodarjeve sestre Apolonije. Rajna je bila mnogo let voditeljica Marijine družbe ter v resnici vzgledna župljanka. Nobeno vreme jej ni bilo preslabo, da ne bi bila šla malodane vsaki dan pol ure daleč k sv. maši, vsaki mesec si jo videl pri mizi Gospodovi, posebno skrb in veselje pa je imela za lepoto hiše božje. Še nedeljo poprej je kinčala oltar za procesijo na naravno istem mestu, kjer danes kinčajo njen grob venci in cvetlice, koje je sama nabrala za cerkev. Pogreb vršil se je v nedeljo po večernicah prav slovesno. Dekleta, Marijine hčere iz vseh župnij v okolici prišle so k pogrebu svoje priljubljene predstojnice. Upamo, da njena smrt, četudi nagla, ni bila ne- previdenca, da jej je Marija, katero je v življenju tako gorečo častila, izprosila še milostno sodbo! N. v m. p.!

s V St. Andražu pri Velenju je obhajal dne 29. m. m. č. g. župnik Jakob Krušič 25 letnico svojega župnikovanja na tej fari. V teku tega četrst stoletja si je pridobil veliko zaslug. Devetnajst let že deluje kot ud okrajnega šolskega sveta, istotako tudi v krajnem šolskem svetu. Povodom te lepe slavnosti se mu je izročila diploma za častnega občana. Vrlemu gospodu kličemo: Na mnoga leta! — Demantno poroko sta obhajala zakonska Jakob in Neža Vasle. Oba sta stara okoli 80 let, počutita pa se še precej dobro. Bog jima daj učkati še biserno poroko!

Konjiški okraj.

k Polit. shod v Oplotnici. V hudem nemškem oziroma nemčurakem gaježu Oplotnici se je vršil minolo nedeljo politični shod, na katerem je govoril drž. poslanec dr. Korošec. Navzočih je bilo okoli 200 ljudi, med njimi tudi nekaj nasprotnikov, ki so gotovo mislili ngovarjati, če se bo le dalo. Ko pa je po pozdravu domačega č. g. župnika začel govoriti g. poslanec, ter v svojem govoru razvijal kmečki program in slednjič tudi narodni, ma je ob koncu donelo od vseh udeležencev živahno pritrdjevanje in živio-klici. Tudi nasprotniki so mu ploskali v znamenje priznanja. Slednjič se je izrekla g. poslanca zaupnica in priznanje za njegovo državnozbornsko delovanje. Navzoči kmetje so se še z različnimi prošnjami in vprašanji obrnili na g. poslanca, ki jim je radevolje nasvetoval, oziroma obljubil odpomoč.

k Nevihla. Dne 25. m. m. ob pol 4 popoldne je od Resnika prihrula huda nevihta, med katero je na večih krajih streha udarila večinoma v drevesa, pa tudi v skomersko župno cerkev, v kateri je poškodovala deloma podobe, deloma lično slikarijo, deloma tudi zid. Triletni otrok cerkvenikov, ki je bil v žagradu z materjo, katera je zvonila zoper hudo uro — tako zvonjenje je tukaj še od nekdaj v navadi — je bil omamljen ter se je zavedel šele proti večeru. — Dne 27. m. m. pa je zopet bil naliv zvečer od četrta na 8. do pol 8., kateri je napravil deloma precej škode. Tudi toča je med dežjem naletavala, ki pa ni povzročila znatne škode. Vreme je pač slabo za nas Pohorce, ki še kosimo seno.

k Šolske počitnice v konjiškem okraju so odrejane od 1. septembra do 1. novembra.

k Nesreča pri streljanju. Viničarka graščaka Poseka v Ločah se je ponesrečila pri streljanju proti toči. Težkoranjeno so pripeljali v konjiško bolnišnico.

k V Žičah pri Konjicah se baje sanje posojilnica.

Celjski okraj.

Celje. Č. g. Ivan Krušič, duhovni svetovalec, c. kr. šolski svetnik, upokojeni gimnazijski veroučitelj, je imenovan knezoškofijskim konzistorijalnim svetovalcem. Čestitamo!

c Celjski okrajni glavar, Rudolf baron Apfaltrern, je šel na daljši dopust ter se nastanil na svojem gradu Črnelo pri Dobu na Kranjskem. Kakor se sploh govori, službe več ne nastopi ter ide — vsaj začasno — v pokoj. — Mož je bil prav prijaznega obnašanja ter kolikor toliko več slovensčini. — Merodajne kroge pa s tem opozorimo, da mu oskrbe vrednega naslednika! — Sedanjí voditelj okrajnega glavarstva v Celju je c. k. nadkomisar Prah, ki je pa že imenovan za okrajnega glavarja v Lince na Gor. Štajersko, kamor tudi — spada.

c Laški trg. Slavna pošta uprava menda pozna brezbriznost in zaspanost laških Slovencev, zato nam pa pošilja v urad ali trde Nence, ki slovensčine sploh ne razumejo ali pa nemčurje, ki je nočejo razumeti. Že bolj kot jedno leto imamo upravitelja, ki kot Nemec gotovo ne more ustrezati zahtevam slovenskih strank, ker se slovensčine do danes še ni učil, če tudi bi se lahko. Sedaj še pa upa postati naš poštar in sicer s pomočjo tukajšnjih posilincev; pa mislimo, številce podpisov bo vendar še preboro, da bi se dala poštna uprava jedino le od tega voditi, saj je menda vendar še kak slovensčine zmogel uradnik na svetu! Sicer bomo pa videli! Pa še neki drugi uradnik sedi v našem poštarnem uradu, ki je menda prototip modernega posilinceva. Gospod Sk. je bil svoj čas baje dijak slovenskih gimnazijskih razredov v Celju, kjer je najbrže užival dobrote dijaške kuhinje. Prišel je pred kakim letom prvič k nam in je še znal pošteno slovensčino; a ko je prišel v drugič, postal je odpadnik in kot tak odpravlja slovenske stranke, zlasti priprosto ljudstvo jako izzivajoče. Posebno pri izdajanju prejemnih potrdil se odlikuje, kjer vsako slovensko poštno ime zapiše v blaženi nemščini, četudi ga na nakaznicah itd. ni bilo. Kolikor se nam zdi, tako postopanje v javnih uradih tudi v Laškem trgu ni dovoljeno, in mi bomo, avesti si svojih pravic, v prihodnje tem gospodom skrbno na prste gledali in se ravnali kakor zahteva naša narodna čast. — „Ne zdi se mi čudno in ne čutim se toli razžaljenega, če pridem v nemško gostilno in me po strani gledajo ali se morda celo z mene norčujejo, pač pa mi težko de, če grem v gostilno, ki bi morala biti skozinsko slovenska, ki bi morala biti zavetišče Slovencev, pa se v njej le nemškutari in nas priproste slovenske goste le nekako po strani gleda. Kaj čuda, da zahajajo naši ljudje potem v gostilne naših narodnih sovragov!“ Tako nam je tožil neki priprosti slovenski kmečki fant iz laške okolice o tukajšnji „Pivnici“. Da, razmere v „Pivnici“ kakor žali Bog v pivovarni sploh so se spremenile in sicer nam Slovencev v zasme, sramoto in — škodo. Ne bomo danes raziskovali, koliko dobrih delavcev-domaćinov se je moralo umakniti tujim, in si iščejo danes svoj kruh po drugih krajih; ne bomo pretresovali, kako daleč je že prišla pivovarna v svojem internacionalizmu; tudi to nam danes ni ravno mar, zaso li vsi pivovarniški uslužbeni, posebnog. ravnatelj, slovensčino ali ne, pač pa hočemo za danes pribiti dejstvo, da pivovarna v Laškem ni več slovensko podjetje in tako dolgo ne bo, dokler ostanejo sedanje razmere. Če se naj pivovarna le v tem narodno kaže, da ji je dober naš slovenski demar, je pač slaba; saj iste lastnosti imajo tudi naši najhujši nasprotniki — tudi njim diši slovenski denar. Da bi se pa nadaljevali kolikor mogoče le domačini ter bi se s tem tudi tla naši narodnosti ntrjevala, o tem še pa govora ni! Narodno društvo seveda, ki je jedino v našem trgu in okolici, kratkim potom ven vreči, to je lahka stvar, ki bi jo sicer le od najhujših nemčurjev pričakovali. Sploh bi bilo dobro, da bi si zainteresirani krogi vso stvar malo natančneje ogledali, se na lastne oči prepričali ter se resno vprašali: „kam plovemo“, drugače pride morda dan, katerega bi niti sami ne bili veseli — pa gospodje, čas hiti!

—S—

c Drago kljuse. Dne 26. julija je došla v v Celje tolpa ogrskih ciganov, kupčujoč s konji. A koj za njimi dojde brzojav, rekoč, da imajo smrčkavega konja pri sebi. Politična oblast sumajvega konja konfiscira, a druge — kakih deset — pa izolira v zato pripravljenem blevu. Cigani protestujejo, kolnejo, zabavljajo; a vse zaman. Nato so ubili „smrčkavega“ konja. Raztelesijo ga v pričujočnosti tukajšnjega državnega nadživinozdravnika in vseh obližnjih živinozdravnikov. A glej! Obduk-

cija dokaže, da je kljuse malo nadušljivo, sicer pa zdravo. Ciganom pa je moral erar plačati 300 K odškodnine. Drago!

c Trbovlje. Letos je obiskovalo tukajšnje ljudske šole 2002 otroka. Število je jako lepo. Na štirih šolah, ki štejejo 24 razredov in štiri paralelke, podučujejo veromank trije gg. kateheti. Šole so na štirih različnih straneh fare in skoraj uro hoda narazen. V jeseni se odpró 3 novi razredi in kakor kaže tudi še 3 nove paralelke. Drugo leto pa dobimo zopet 3 nove razrede. Število šolskih otrok tukaj grozovito raste.

Brežiški okraj.

b Političen shod priredi Slov. katol. polit. društvo „Sava“ dne 5. avg. na Globokem popoldne ob 4. uri. Poročal bo med drugimi govorniki dr. poslanec dr. A. Korošec o sedanjem političnem položaju. Kmetje, pridite mnogoštevilno!

b Biserne mašo je obhajal dne 2. m. m. velepriljubljeni častni kanonik in dekan č. g. Ivan Bosina v Kozjem. Tega veselega slavlja se je udeležil ves okraj po svojih zastopnikih.

b Planinska vas. V številki 29. „Sl. Gosp.“ me napada neki dopisnik, katerega dobro poznam in mi podtika nekaj, česar nisem niti jaz niti moj mož ne trčice kriva. To lahko dokažem, če je treba. Prijatelj, gotovo se bojiš, da ne boš prišel pri prihodnji občinski volitvi na županski stol brez glasu mojega moža; no, potem bi me lahko osebno poprosil, da bi ga pregovorila, da bi tebe volil, kajti če se v resnici poteguješ za slovensko stvar, sem pripravljena tudi jaz žrtvovati svoje slabe moči, kajti jaz sem se vsikdar potegovala za slovenski narod, ne pa za nemčurje, kakor me dolžiš. Obžalovati tudi ni treba, da se je tako zmešala Zakoskova kri, skrbni rajše, s kom da se ne bo tvoja slabo zmešala, kajti pregovor pravi: kdor drugim smrt želi, po njega najprej prileti!

Kolman Antonija.

Iz drugih slovanskih dežel.

† Ljubljanska smodnišnica zletela v zrak. Dne 27. m. m. dopoldne ob enajstih je divjala nad Ljubljano in okolico silna nevihta. Nad obzorjem so viseli črni, gromonosni oblaki, iz katerih so neprestano švigale strele. Okoli polu dvanajste ure se je slišalo, da je strela udarila nekam v bližnji Ljubljane. Skoro na to so se jeli dvigati oblaki in popoldne se je že zjasnilo nebo. Ob polu dveh je pa nakrat pošil dvakrat top na Gradu in čuvaj je naznanil s stražnega stolpa, da gori v vojaški shrambi smodnika na Savaškem polju blizu artiljerijske vojašnice. Strela je namreč dopoldne vdarila v oni del smodnišnice, kjer vojaki pripravljajo municijo. Nastal je ogenj, ki ga vojaki vkljub največjemu naporu niso mogli pogasiti. Ko so videli, da je ves njihov trud brezuspešen, so zapustili shrambo in zbežali skupno s kantinerjem, ki biva v sosedni hišici, dobro vedoč, da se preje ali sleje mora vneti v shrambi smodnik in eksplodirati. In res, ob trideset na 2. popoldne je sfrčal del poslopja med strahovitim pokom v zrak. Po zraku je letelo kamenje in velikanski kosi zida, ki so se dvigali v zrak v mogočnem, več sto metrov visokem stebur dima. V sosedni kantinerjevi hiši so bila razbita vsa okna in sploh vse, kar je premično. Ako bi pravočasno ne ubežali ljudje, bi bili vsi postali žrtve katastrofe. V smodnišnici se je vnelo 1000 kg smodnika in nekaj ekrazita.

† Ljubljana sedež vojnega poveljstva. Naša vlada je slednjič vendar spreviedela, da Italijanom ni upati, zato začne prestavljati vojaške oddelke od ruske meje na italijansko mejo. V to svrhu se bo ustanovil za te kraje nov voj.

† Trgovinski minister dr. Fort pride, kakor javljajo iz Ljubljane, za tri tedne v goste k ljubljanskemu županu gosp. Ivanu Hribarju na njegov grad v Cerklje na Gorenjskem.

† Trtno uš so našli v občini Vreme na Kranjskem.

Drobtinice.

d Vojska proti kajenju. Iz Londona javljajo, da so tam najodločnejše sklenili preprečiti kajenje vsaj v mladi dobi. Gosposka zbornica je odbrala odbor, ki je sklenil v posebni seji predložiti vladi zahtevo, po kateri naj se kaznuje vsaka oseba, ki na katerikoli način uživa tobak, a še ni stara 16 let. Istotako bo kaznovan vsak, ki da pod 16 let staremu človeku tobaka. Policija ima dovoljenje ustaviti na ulici vsakega premladega kadilca in mu

vzeti tobak. Učitelji in oskrbniki parkov imajo isto dovoljenje. Gosposka zbornica zlasti povdarja, da pušenje v mladih letih silno škoduje.

d Morske globočine. Najbolj plitev od vseh oceanov je Indijski ocean in njegove globočine se ne nabajajo morda v njegovi sredini, marveč ob obalah, okoli Sundajskih otokov. Južno od otoka Sumbara je morje globoko 6205 metrov, a še večja globočina — 7300 metrov. Tibi Ocean je na 44° 55' severne širine in 152° 26' istočne dolžine globok 8513 metrov. Še do pred 10 leti se je mislilo, da je to največja morska globočina. Leta 1895 so pa našli vztočno od otoka Tonga mesto, kjer je bilo morje 8960 metrov globoko, a v bližini so našli potem še večih globočin in sicer do 9000 metrov, in sicer so izmerili vztočno od Neprijateljskih otokov globočino 9427 metrov. Nekoliko let je to mesto veljalo za najglobokeje, dokler niso povodom polaganja kabela od San Franciska preko Tibega Oceana na Filipinske otoke naleteli pri Marijanskem otoku Gvam globočino 9633 metrov. In to je dosedaj absolutno najglobokeje znano mesto. Najnovejša proučevanja morskih globočin ne dajo vzgleda, da se sploh najde večja morska globočina.

d Nesreča v naši mornarici. V četrtek je imel del naše mornarice, obstoječ iz bojnih ladij, križark in torpedovk, pri otoku Vian strelne vaje. Pri tem je zadel strel bojne ladje „Habsburg“ ladjo „Erzherzog Karl“ in jo težko poškodoval. Trije mornarji so težko, več jih je lahko poškodovanih.

d Zanimivi časopisi. Včasih so izhajali po svetu čudni listi. V začetku tega stoletja je izhajal v Madridu list „Sunninaria“, ki je bil tiskan s takim črnilom, da so se črke v temi svetile in ga je bilo tako tudi ponoči mogoče čitati. Izhajal je tudi neki list, ki je baje iz testa in ga je čitalec lahko potem, ko ga je prebral, pojedel. Drugi listi so bili n. pr. iz takega papirja, ki ni imela nanj voda nikakšnega upliva. Zato so jih čitali gostje kopališč lahko v vodi. Drugi časopisi zopet so se lahko rabili za robce. Včasih skušajo listi imponirati z obsežnostjo. V New Yorku je tako nekoč izšel list v razmerju 2:56 in 4:78. m.

d Nadzornik konjenišstva general kavalerie nadvojvoda Oton je radi bolehnosti ostavil svojo službo, na njegovo mesto je imenovan feldmaršalehtnaut Brudermann, poveljnik 11. voja v Lvovu.

Narodno gospodarstvo.

Hmeljarjem! Kakor se kaže, pridelalo se bode letos precej hmelja in upati je, da se bode isti lahko in gotovo po višji ceni prodal, kot v minolem letu. Da se bode pa to uresničilo in da nam bode naš pridelek zopet čast delal, treba bode paziti, da ga prav skrbno spravimo in posušimo. Včasih, ko še ni bilo po Savinjski dolini novih sušilnic, pripetilo se je prav pogosto, da je bil hmelj premalo suh in da se je vsled tega pokvaril na dolgem potu na Čaško in Nemško. Po novih sušilnicah pa pride hmeljar prav lahko v nasprotno gorjé, ki se glasi: hmelj je zažgan. To pa se zgodi le po zanikrnosti sušilcev. Le-ti se ne drže strogo danega navodila; pogosto zapirajo v svrhu hitrejšega sušenja vse dovodne zračne cevi in — nesreča je storjena. Hmeljarji, kateri nimajo zvestih sušilcev, naj torej to delo opravijo sami, ali pa jih naj strogo nadzorujejo. Da bode za čas hmeljskega obiranja zadosti obiralcev, bode hmeljarsko društvo — kakor vsako leto — začetek obiranja razglasilo po vseh občinah šmarskega, rogaškega, kozjanskega, sevniskega in brežiškega okraja. Izvršujoč sklep glavne skupščine, prosilo je društveno vodstvo oskrbništvu rogaške, ravnateljstvo državne in južne železnice, da se hmeljskim obiralcem zniža vožnja cena za polovico. Dočim je ravnateljstvo južne železnice takoj ustreglo prošnji in sicer na progi Grobelno-Brežice, jo je oskrbništvu rogaške železnice iz principelnih razlogov odklonilo; ravnateljstvo državne železnice pa je prošnji le pogojno ugodilo. Legitimacijski listi za južno železnico razposlali se bodo pravočasno dotičnim občinam. Hmeljarsko društvo je tudi naprosilo c. kr. okrajno glavarstvo, da naj ukreniti blagovoli, da bode c. kr. orožniki hmeljskim tatovom malo bolj gledali na prste. Ker bode hmelj imel lepo ceno, pazite hmeljarji sami skrbno na svoj prdelek. Pazite tudi na ogenj.

Društveno vodstvo.

Shod nemških alpskih kmetov se je vršil minolo nedeljo 28. julija v Solnogradu. Med drugimi za kmeta koristami zahtevami omenimo zahtevo za varstvo gor, snovanje alpskih zadrug in podpora istih, o premembi lovske postave, o hišnih žganjarnah, o varstvu kmečkih posestev itd. V oktobru priredi nemška kmečka stranka velik kmečki shod.

Novi občinski davki. Občine imajo toliko poslov in izdatkov za prenešeni delokrog in toliko šolskih bremen, da pač ni čudno, če se na vse strani gleda, kje bi se našel nov vir dohodkov zlasti pri večjih občinah. Taki dohodki bi se dali doseči, če se pobira davek od tega, kar pridobiva stavbeni in drugi svet na vrednosti. Tako ima na primer svet v občini, ki dobi novo železnico ali kako večje industrijsko podjetje, v par letih trikrat do štirikrat večjo vrednost kot prej. Od tega vrednostnega prirastka naj bi se pobiral občinski davek v gotovih odstotkih. S tem bi bilo marsikateri občini pomagano. Med Nemci delajo zelo za uvedbo tega davka, med Slovenci se je dosedaj zanj oglašil samo letošnji vseslovenski delavski shod v Preski.

Najnovejše novice.

V Oplotnici poka nemiškutarija, ker se razruši njeni najmočnejši stebri; g. Hafenrichter se namreč preseli s svojo tovarno s 1. jan. 1907 v Loče. Adijo Šorš!

Na tretji slovenski katoliški shod! Dne 19. m. m. je predobor kršč. soc. zveze v Mariboru sklenil prirediti poseben vlak za udeležence katoliškega shoda iz Štajerske. Vlak bo vozil v nedeljo zjutraj po noči iz Maribora in pride okoli 7. ure v Ljubljano. V nedeljo se udeležimo slovesnosti katoliškega shoda. — V ponedeljek pa romamo k Mariji Pomagaj na Brezje. Po opravljeni pobožnosti odinemo na Bled in zvečer se peljamo iz Bleda naravnost domu. Da bo mogoče poseben vlak prirediti je potrebno okoli 500 udeležencev. Obračamo se do č. gg. duhovnikov in vseh blagorodnih Slovencev, da može in mladeniče vabijo k obilni udeležbi. Vsi zavedni in krščanski slovenski možje na katoliški shod! — Voznina bo ista, kakor pri romarskem vlakcu dne 30. julija t. l.; naznanilo se bo pravočasno. Vplačati se mora gotovo do 16. avgusta t. l. Vse oglašne, nasvete glede posebnega vlaka in voznino sprejema župnik Martin Medved, pošta: Laporje, Štajersko. Oglaš brez vpslane voznine se ne vpošteva.

Gornjeradgonski okraj. Na predlog Vračkovega prijatelja Sprangerja se je leta 1888 sprejelo v okrajnem zastopu, da okraj prispeva za zgradbo ljetomerske železnice 20.000 glid. ako se naredi postaja v Gornji Radgoni. To se pa ni zgodilo! Medtem je prišel okrajni zastop v roke aerodnega Vračka. Železnica je zahtevala prispevek, čeravno ni izpolnila pogojev. Sedemnajst let se je vlekla tožba med železnico in zastopom ter stala okraj velike svote, a Vračko si ni znal pomagati in tudi drugega sposobnega človeka ni bilo v odboru. Stvar bi se lahko končala vsaj v par letih, ako bi bili v okrajnem zastopu sposobni ljudje. Še le sedaj se je čila zadeva rešila, a ne valed kaknega pisma Vračkovega, kakor „Šajero“ laže, (kajti za Vračka se ne zveni v Gradcu živa duša), ampak valed zasluge slovenskega odveta dr. Gorički. Ko se je storil sklep zaradi prispevka, je bil namreč načelnik dr. Gorički. Toda dr. Gorički je bil tako previden, da sklepa ni dal potrditi od deželnega odbora, dokler ne bi železnica stila svojih pogojev. Ravno valed tega pa je sedaj železnica propala, ker sklep okraj-

nega zastopa ni bil pravomočen, ker ni bil od deželnega odbora potrjen. Da bi ostal zastop slovenski, bi zadeva že bila davno rešena, Vračko pa ni razumel cele stvari in tako se je tožba z velikanskimi stroški (kajti vsaka stranka mora nositi svoje stroške) vlekla celih 17 let. Proč z Vračkom in njegovimi pristaši!

Umrl je č. g. Jurij Šumar, kaplan iz Starega trga pri Slov. Gradcu, dne 1. t. m. ob 5. uri zjutraj v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu. Pogreb bo v petek popoldne.

V Prihovi je za III. kat. shod v Ljubljani veliko zanimanje, oglasilo se je že precej glednih narodnih mož.

Društvena naznanila.

Bratno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici priredi dne 5. avgusta v prostorih gospe Trstenjakove veselico, pri kateri se bo predstavljala igra „Dve materi“. K obilni udeležbi vabi odbor.

Lehen pri Ribnici. V nedeljo 26. avgusta t. l. priredi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v gostilni Jurija Sešek veselico s tem le vspešdom: 1. Pozdrav; Godba; 3. Govor; 4. Igri: a) Bratranec b) Raztresenca; 5. Prosta zabava. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Vstopnina za osebo 40 vinarjev, za obitelj 1 K, Rojaki bližje okolice! V Lehen tedaj 26. avgusta!

Bratno društvo v Podvincih pri Ptuj priredi v nedeljo 12. avgusta v prostorih g. Kureš veselico s tamburanjem, petjem, slavnostnim govorom in šaljivimi prizori. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

„Prostovoljno gasilno društvo v Moškanjcih“ priredi v nedeljo dne 5. avg. t. l. ob priliki svojega prvega letnega občnega zbora veselico z razno zabavo. Začetek ob 4. uri popoldne. Prostoril gostilne Marjete Sok v Moškanjcih. Posebni vabilni. Vabimo vse prijatelje in narodnjake. Odbor.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukajšnja Marijina deklška družba priredi v nedeljo 5. avgusta 1906 v domači šoli po večernicah igro „Na Marijinem srcu“. Pred igro zapojejo domače pevke 2 krasni pesmi: „Molitev za slovenski rod“ in „Moj dom“. Bližnji in daljni sosedje so prijazno povabljeni.

Rajhenburg. Dne 19. avgusta blagoslovi požarna bramba v Rajhenburgu svojo novo brigadno in svoj novi gasilni dom. V zvezi s to slavnostjo je popoldne velika ljudska veselica na prostem. Vspešdom se ob pravem času objavi. Prosimo bratska društva, da čim prej naznanijo svoj prihod, da se vse potrebno ukrene o pravem času. Vlaki dospjejo v Rajhenburg iz Zidanega mosta in iz Zagreba okoli 10. ure in odhajajo iz Rajhenburga proti Zagrebu ob 10. uri in proti Zidanemu mostu ob 12. uri po noči.

Listnica uredništva.

Vuzenica: Žal, za to številko prepoznal — Prošimo, še večkrat kaj! Pozdrave! — Belevode: V „Našem Domu“! — Brežice: Prepoznal!

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Nadaljevanje.) — Za „Družbo sv. Cirila in Metoda“ so darovali kot donesek za gornjeradgonsko podružnico za upravno leto 1905: Terbergovci: Ivan Vuk 2 60 K, Ivan Golob 20 v, Ana Zanderl 10 v, Ana Kreft 20 v, Ivan Slekovec 10 v, Ana Samoja 30 v, Marija Samva 10 v, Katarina Vrzal 20 v, Marija Lasbajer 20 v, obitelj Košar 60 v, Franc Korošec 20 v, Martin Čuš 10 v, obitelj Kovačič 120 v, Marija Bolkočič 30 v, Liza Košar 20 v, Mikl Karol 30 v, Terezija Lovrenc 20 v, Ana Budja 60 v, Šijanec Anton 10 v, Ana Vrzal 20 v, Marija Kolbl 20 v, Franciška Vrzal 10 v, Andrej Mikl 40 v, Antonija Zorman 60 v, Marija Trstenjak 10 v, Ignac Krajnc 10 v, Marija Vrbnjak 20 v, Vuk Ivanka 10 v, skupaj 9 K (nabrala Vuk Ivanka), Kralovci: Holec Neža 1 K, Franca Pučko 40 v, Tila Trstenjak 40 v, Zefa Borko 20 v, Ivana Zemljčič 40 v, Holec Franc 20 v, Domanjko Jožef 10 v, Potočnik Marija 40 v, Isek Marija 20 v, Klemenčič Alojzija 20 v, Topolnik Liza 20 v, Slekovec Ivan 10 v, Matjaž Domrjanko 20 v, Zorko Magdalena 20 v, Ana Frlau 20 v, Kocmut Terezija 6 v, Zamuda Marija

20 v, Korošak Marija 20 v, Ciproč Marija 20 v, Vajnrl Katarina 20 v, Vajnrl Alojz 20 v, skupaj 6 K (nabrala Vajnrl Nežika). — Staragora: Ivana Slana 20 v, Marija Simončič 10 v, Ivana Kramberger 40 v, Franc Bolkočič 8 v, Jozefa Kvas 10 v, Marija Vrzal 10 v, Anton Domajno 20 v, Franca Kolbl 60 v, Anton Krajnc 10 v, Eliza Vaupotič 20 v, Jožef Sterniša 20 v, Marija Šijanec 20 v, Holec Matjaž 10 v, Ljudmila Kajnih 10 v, Rozika Cagran 20 v, Marija Kvas 40 v, skupaj 8 308 (nabrala Marija Kvas). — Kokolajnsak: Jakob Šijanec 50 v, Matjaž Geršak 40 v, Franc Herga 80 v, Liza Riegerbauer 60 v, Cecilija Golnar 40 v, Urša Topolnik 26 v, Ivana Krajnc 40 v, Marija Roškar 20 v, Jožef Antonič 40 v, Genovefa Roškar 1 K, Pavel Šijanec 1 K, Barbara Lovrec 20 v, Marija Zelenko 20 v, Franc Vrdič 50 v, Antonija Roškar 20 v, Tonika Krajnc 40 v, Anton Roškar 20 v, Zefa Lah 80 v, Marija Vreča 30 v, Neža Horvat 20 v, Marija Štebih 20 v, Franca Tišlar 20 v, Franca Andračič 60 v, skupaj 9.76 K (nabrala Franca Andračič). Kutinci: Alojz Repič 1 K, Franc Tišlar 30 v, Jožef Kreft 1 K, Valentin Matjašič 1 K, Janek Kocuvan 1 K, Alojzija Šijanec 60 v, Košar Franc 80 v, Jakob Hrašovec 60 v, obitelj Čuček 1 K 20, skupaj 7 K (nabrala Klara Čuček). Kupetinci: Fris Valentin 20 v, Rožman Marija 20 v, Franca Kolarič 20 v, Marija Janšovec 10 v, Ivana Janšovec 10 v, Alojzija Pilaj 20 v, Kegl Janek 10 v, Jozefa Klemenčič 20 v, Marija Klemenčič 20 v, Franc Šostarič 20 v, Jožef Vinkovič 20 v, Anton Šostarič 20 v, Marija Ketiš 20 v, Lucija Vajnrl 20 v, Václav Schütz 20 v, Alojzija Pučko 20 v, Franc in Jožef Dajno po 20 v, Franca Balaskovič 20 v, Marija Balaskovič 14 v, Franciška Müller 20 v, Franc Meglič 20 v, Ana Dokl 20 v, Marija Rajzar 20 v, Franc Muršič 40 v, Alojzija Šostarič 20 v, Marija Ostre 20 v, Martin Kardinar 20 v, Franca Vambergar 20 v, Marija Šumak 20 v, Marija Kolarič 20 v, Marija Gomzi 80 v, skupaj 7.04 (nabrala Marija Gomzi). Dalje sledi.

Loterijske številke.

Dne 28. julija.

Gradec	50,	54,	19,	26,	18.
Dunaj	66,	51,	60,	57,	35.

Tržne cene

v Mariboru od 21. julija do 28. julija 1906

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		18	50	—	—
rk.		14	50	—	—
ječmen		14	—	—	—
oves		20	—	—	—
koruza		18	50	—	—
proso		18	—	—	—
ajda		15	—	—	—
seno		4	80	—	—
slama		6	—	—	—
1 kg					
šitola		—	30	—	—
grah		—	53	—	—
leča		—	88	—	—
krompir		—	7	—	—
str		—	86	—	—
surovo maslo		2	40	—	—
maslo		2	60	—	—
špeh, svež		1	48	—	—
zelje, kislo		—	—	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
1 lit.					
mleko		—	20	—	—
ametana, sladka		—	72	—	—
„ kisl		—	80	—	—
100 glav					
zelje		—	—	—	—
1 kom.					
jajca		—	7	—	—

Cerkvenik in organist sprejme se v Javorju pošta Črna, Koroška. Plača večinoma v kolekturi. Rokodelci imajo prednost. 2

Mladenič pošten in lepega treznega obnašanja, želi pri kakšni večji župniji kot cerkvenik službo nastopiti in je že vajen takega dela. Naslov pri upravnistvu. 470 2

Za krojače in šivilje priporočam vzorce (Schnittmuster) za razne obleke po nizkih cenah. Pojasnila daje pisмено ali ustmeno Ivan Keček, krojaški mojster. Senik, P. Sv. Tomaž pri Ormožu. 10

Dva učenca, večša obeh deželnih jezikov, se sprejemata takoj v trgovino z manufakturnim blagom M. E. Šepca v Mariboru, Grajski trg 2. 457 3

Učenec za železnino in špecerijo se sprejme takoj pri g. Jos. Prstec v Mariboru, Tržaška ulica. 466 3

Kuharica, priletna in samostojna, ki je izveščana v kuhanju za gostilno in dom, sprejme se takoj pri Francu Seršen v Ljutomeru.

Glasovir se za nizko ceno prodaja pri organistu v Rušah takoj, ker ga dotični ne potrebuje. 461 1

Kročma se da v najem pol ure od farne cerkve s točenjem vina in žganja pod zelo ugodnim pogojem. Najemnik tudi lahko nekaj zemljišča vzame. Kje pove upr. lista. 457 8

Malo posestvo se prodaja in je primerno za kakšnega rokodelca, ker je blizu farne cerkve in kakih 15 minut od mesta Ptuj, pa tudi je poleg velika cesta, v lepi legi, cena nizka. Vpraša se ali pisмено pri Antoniji Metličar, Zgor. Hajdin št. 43, Ptuj. 459 1

Prodajalka, izveščana v špecerijarski trgovini, se sprejme takoj proti mesečni plači 24—30 K in dobri hrani ali po procentih pri G. Hinko Dobnik v Zrečah pri Konjicah. 460 4

Služba organista in cerkvenika je razpisana pri dekaniji in nadžupni cerkvi sv. Jerneja v Rogatecu z dnem 1. avgusta t. l. Ako mogoče, se naj predstavijo prošniki. 455 1 Cerkv. predstojništvo.

Staro železo, baker, mesink, avinec, ctn, cink kupuje po najboljši ceni Alojzij Riegler, ključavničarski mojster, Maribor, Flössergasse št. 6. 369 1—14

Vsake vrste debila od 4 metre dolžine kupim za najvišjo ceno na mestu lesnega skladišča ali kolodvora v Mariboru. Na to opozarjam posestnike, ki ne morejo dobiti daljših debel iz svojih gozdov. Janez Špes, lastnik žage, Maribor. 1—9

Štampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in gravur v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 757 45—12

Stariši, kateri bodo v prihodnjem šolskem letu svoje sinove poslali v nižje razrede tukajšnjih srednjih šol, ter žele vestno postrežbo ter nadzorovanje otroka pri vsem njegovem vedenju ter s poukom in pomočjo pri vseh šolskih predmetih, kakor tudi s prosto porabo klavirja, naj svoje ponudbe do 1. avgusta t. l. pri upravnistvu lista oddajo pod šifro „vzgoja“. 441 1

Novozidana najemniška hiša, z dvema stavbiščema na izbornem prostoru v bližini novega mosta se prodaja radi boleznai za 45.000 K. Treba le malo denarja, ker vse drugo lahko ostane vknjiženo. Pojasnila daje iz prijaznosti g. Oswald, Bürgerstrasse št. 2, Maribor. 443 1

Novozidana hiša s tremi sobami, dvema kuhinjama, svinjskimi hlevi, lep vrt in pol orala polja, je pod zelo ugodnimi pogoji na prodaj št. 252 v Gor. Pobrežju pri Mariboru. 415 2

Gostilna z lepo hišo, popolno koncesijo, poštno nabiralnico, tik glavne ceste, na lepem prostoru v veliki občini z dobrim prometom; hiša ima štiri sobe, štedilnik ter lepo klet in lep prostor za trgovino, svinjaki in živinjski hlevi, zraven je vrt s studentcem, zemljišča je okoli 8 orale, velika njiva in travnik, se po ceni prodaja. Kje, pove Jožef Verdnik v Slov. Bistrici. 447 4

Lepo posestvo, zidana nova hiša z 2 sobami, 1 kuhinja, lepa klet in celo gospodarsko poslopje se po zelo nizki ceni prodaja. Vse skupaj 9 oralo zemlje. Zraven hiše lep vinograd, sadonosnik in polje. Več se izve pri gosp. Fr. Hojnik v Zgor. Hočah. 414 3

Lepo veliko posestvo se prodaja. Zidana hiša s celim gospodarskim poslopjem, sadonosnik, njive, les in vinograd z vinarstvom. Vse skupaj 42 oralo. Več pove po dom. Poliniker pri Sv. Urbanu, župnija Kamnica pri Mariboru. 445 1

Novozidana hiša s petimi sobami, tri kuhinje, pod celo hišo klet, perilna kuhinja, svinjski hlevi, velik vrt, blizu Sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru, Oberthorweinerstrasse 84, se prodaja. 452 1

Najboljše kose in srpe

iz najboljšega srebrnega jekla

— ter k tem primerne —

brusne kamne

priporočam po najnižjih cenah

Štefan Kaufman

trgovec z železnino v Radgoni

zraven mestne branilnice.